

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století - zpráva o plnění dílčích úkolů a aktivit za rok 2006

1. Shrnutí:

Komplexní program Zdraví 21 plní resort školství především v oblasti výchovy a vzdělávání, výzkumu, tělovýchovy a sportu. S těmito základními oblastmi souvisí řada navazujících systémových činností, jako je například legislativa, další vzdělávání pedagogických pracovníků, dotační programy atp., v nichž jsou aktivity a úkoly programu Zdraví 21 začleněny.

Na základě zákonů a navazujících právních předpisů v současné době probíhá reforma školství. Rámcové vzdělávací programy, které stanoví zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, obsahují i podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví. Jsou závazné pro tvorbu školních vzdělávacích programů, hodnocení výsledků vzdělávání dětí a žáků, tvorbu a posuzování učebnic a učebních textů a dále jsou závazným základem pro stanovení výše přidělovaných finančních prostředků. (RVP viz dále, např. bod 4.1.1.) V roce 2006 mateřské školy realizovaly výuku podle školních vzdělávacích programů, základní školy se na výuku podle školních vzdělávacích programů připravovaly; rámcové vzdělávací programy pro gymnaziální a střední odborné vzdělávání byly vytvářeny a pilotovány Výzkumným ústavem pedagogickým a Národním ústavem odborného vzdělávání.

Uplatňování předpisů v praxi, průběh a výsledky vzdělávání zjišťuje a hodnotí Česká školní inspekce. Její pracovníci procházejí v souladu s programem Zdraví 21 vzděláváním v oblasti výchovy ke zdraví.

Dotační programy vyhlašované ministerstvem podporují volnočasové a sportovní aktivity, vysoké školy, vědu a výzkum, prevenci sociálně patologických jevů atp. (Část z nich včetně konkrétních údajů o prostředcích vynaložených v roce 2006 je v příloze č. 2.)

Vysoké školy pedagogického směru věnují výchově ke zdraví stále více pozornosti, jsou akreditované vzdělávací programy připravující učitele pro výuku rámcových vzdělávacích programů. S pregraduální přípravou úzce souvisí i další vzdělávání, které je uskutečňováno na vysokých školách, samostudiem, v zařízeních dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a v jiných zařízeních na základě akreditace udělené ministerstvem. (Přehled o vybraných seminářích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti výchovy ke zdraví organizovaných přímo řízenými organizacemi MŠMT je v příloze č. 1.)

U aktivit, u nichž je pro celkové vyhodnocení potřebný širší kontext, je převzata část z předchozí Zprávy o plnění dílčích úkolů a aktivit. V materiálu nejsou uváděny aktivity, jejichž termín splnění již uplynul. Většinou jsou však tyto aktivity řešeny dále v rámci jiných vládních usnesení.

Při plnění jednotlivých aktivit v rámci resortu školství dochází v některých případech k opakování – například u naprosté většiny aktivit týkajících se oblasti základního vzdělávání je nutné zdůraznit, že problematika je zařazena do rámcových vzdělávacích programů (případně řešena v rámci kurikulární reformy). V takových případech je na počátku „Vyhodnocení“ uvedeno např. pouze, že je řešeno v rámci kurikulární reformy. Kurikulární reforma je podrobněji rozvedena u aktivity 4.1.1.

2. Realizační postupy ke splnění dílčích úkolů a aktivit Zdraví 21, u kterých má MŠMT zodpovědnost za jejich splnění

CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ: DO ROKU 2020 SNÍŽIT ZDRAVOTNÍ ROZDÍLY MEZI SOCIOEKONOMICKÝMI SKUPINAMI NEJMÉNĚ O JEDNU ČTVRTINU ZLEPŠENÍM ÚROVNĚ DEPRIVOVANÝCH POPULAČNÍCH SKUPIN

Dílčí úkol č. 2.3.: Omezovat socioekonomické vlivy, které negativně působí na zdraví, jedná se zejména o výrazné rozdíly v příjmu, dosaženém vzdělání a v uplatnění na trhu práce

2.3.1: Zlepšovat systém vzdělávání a prosazovat systém celoživotního vzdělávání, které umožní měnit nebo zvyšovat kvalifikaci, zejména osobám se změnou pracovní schopností vzniklou z důvodu jejich zdravotního stavu, věku, sociálního postavení aj., a to provázaně se systémem poskytování podpory vhodného poradenství pro volbu povolání, odborný výcvik a rehabilitaci.
odpovědnost: MŠMT
spolupráce: MPSV, MZ, VÚP
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

MŠMT vypracovalo zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání).

Zohledňování vzdělávacích potřeb jedince se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním je v souladu s čl. 23 Úmluvy o právech dítěte. Toto východisko je rovněž formulováno v § 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání dětí, žáků nebo studentů se speciálními vzdělávacími potřebami řeší nový školský zákon, především v § 16. Zákonem je garantováno vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají vzdělávacím potřebám dětí, žáků nebo studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. též dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.

V Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) byla upravena kapitola 8 - pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a byla doplněna příloha pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.

Studentům vychází vstříc i program Maturita bez handicapu, který je již po několik let zaváděn do praxe. Úpravou formy maturitní zkoušky minimalizuje resp. odstraňuje handicap žáků se zdravotním postižením.

Na veřejných vysokých školách v rámci rozvojových programů je podporováno vybavení a činnost studijních center pro hendikepované studenty.

Vládní usnesení č. 605/2004 Střednědobá koncepce péče o občany se zdravotním postižením bylo následně doplněno konkrétnějším rozpracováním úkolů pro jednotlivé resorty v podobě vládního usnesení č. 1004/2005 Národní plán podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006-2009 ze dne 17.8.2005

Uvedené dokumenty obsahují zásadní úkoly, respektující vzdělávací potřeby občanů se zdravotním postižením.

CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH : VYTVOŘIT PODMÍNKY, ABY DO ROKU 2020 MLADÍ LIDÉ BYLI ZDRAVĚJŠÍ A SCHOPNĚJŠÍ PLNIT SVOJI ROLI VE SPOLEČNOSTI

Dílčí úkol č. 4. 1.: Děti a dospívající mládež by měly být způsobilejší ke zdravému životu a měly by získat schopnost dělat zdravější rozhodnutí

4.1.1: Prohlubovat systém vzdělávání a výchovy k zodpovědnosti za zdraví
odpovědnost MŠMT
spolupráce: MZ, SZÚ, územní samosprávné celky
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Systém vzdělávání v sobě zahrnuje obsah vzdělávání, stanovený v nově schválených nebo připravovaných rámcových vzdělávacích programech, pregraduální i postgraduální vzdělávání pedagogických pracovníků a další složky, včetně legislativy (viz úvodní shrnutí problematiky).

Rámcové vzdělávací programy pro předškolní až gymnaziální vzdělávání

Rámcové vzdělávací programy jsou kurikulární dokumenty na státní úrovni, podle nichž budou vytvářeny na školách školní vzdělávací programy. Orientují se především na klíčové kompetence, tj. souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Veškeré kompetence přispívají k zlepšování zdraví člověka, chápaného jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Výslovně je podpora zdraví uvedena mezi kompetencemi občanskými, (žák se) „rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti“.

V RVP PV „Zdravotní výchova“ prolíná celým dokumentem, explicitně je výchova ke zdraví vyjádřena v očekávaných kompetencích oblasti Dítě a jeho tělo.

Součástí RVP ZV a RVP GV je vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“, rozčleněná do dvou vzdělávacích oborů: Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i Zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací oblast cílevědomě prohlubuje vztah žáků ke zdraví a ovlivňuje kvalitu jejich budoucího života v dospělosti.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví (součást vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání) učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Při vzdělávání učitelů i metodické pomoci zaměřené na tvorbu ŠVP byla zdůrazňována problematika zodpovědnosti za zdraví a nutnost jejího komplexního řešení v ŠVP Cíl – klíčová kompetence – dílčí výstupy – autoevaluace.

Střední odborné vzdělávání

Na úkolu prohlubovat systém vzdělávání a výchovy k zodpovědnosti za zdraví se podílí také odborná složka vzdělávání. Výrazně je tento systém obsažen v oborech vzdělávání zaměřených na zdravotnictví, pedagogiku, sociální péči, obchod, společné stravování a hotelnictví.

Odborné předměty, odborný výcvik a odborná praxe rozvíjejí dovednosti žáků v dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního a pracovního prostředí a zásady zdravé výživy v souladu s právními předpisy platnými nejen v rámci ČR, ale i předpisy EU, které musí naše společnost respektovat.

Součástí RVP SOV je vzdělávací oblast Vzdělávání pro zdraví. Oblast Vzdělávání pro zdraví je rozčleněná do dvou vzdělávacích okruhů : Péče o zdraví a Tělesná výchova. Okruhy zahrnují jednak učivo potřebné k péči o zdraví a k ochraně člověka za mimořádných událostí, jednak učivo tělesné výchovy.

Pregraduální vzdělávání

Výchova ke zdravému životnímu stylu je realizována ve vzdělávání vysokých škol v akreditovaných studijních programech, především těch, které se zaměřují na přípravu učitelů.

Na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity je akreditován navazující magisterský studijní program Učitelství rodinné výchovy a výchovy ke zdraví pro základní školy. Tatáž fakulta pořádá jednou ročně seminář pro učitele z pedagogických fakult, které se zabývají výchovou ke zdraví, o aktuálních problémech a nové literatuře.

Další vybrané projekty podporující implementaci RVP ZV:

- Systémové projekty „Pilot Z“ a „Pilot G“ financované z ESF – monitorování a vyhodnocování realizace školních vzdělávacích programů na vzorku pilotních škol (16 základních škol, 16 gymnázií) – vyhodnocování a metodická pomoc daným školám při rozpracování vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví do školních vzdělávacích programů.
- Metodický portál VÚP v Praze (www.rvp.cz) – zaměřen na tvorbu metodických materiálů na podporu a zavádění samostatného nebo integrovaného vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví do pedagogické praxe.
- Semináře pro učitele, např. Fórum výchovy ke zdraví - seminář Kalokagathia, s.r.o., pod záštitou ministryně školství, obsahoval mimo jiné pracovní dílny zaměřené na implementaci výchovy ke zdraví do školních vzdělávacích programů základních škol a gymnázií. VÚP připravil další semináře pro učitele výchovy ke zdraví – viz příloha.

4.1.4: Pokračovat v systematické prevenci násilí a šikany ve školách a školských zařízeních
odpovědnost: MŠMT
spolupráce: územní samosprávné celky
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Základem prevence šikany jsou rámcové vzdělávací programy, doplněné o Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 28275/2000-22.

V souladu s Metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, s využitím „Specifického programu proti šikanování a násilí ve školách a školských zařízeních“ (Program finančně podpořilo MŠMT, je k dispozici na jeho webových stránkách a odborně je veden PaedDr. Michalem Kolářem.), byly rozpracovány pokyny k pokračování systematické prevence násilí a šikany ve školách a školských zařízeních v Souboru pedagogicko – organizačních informací pro základní školy, střední školy, speciální školy, vyšší odborné školy a školská zařízení. Specifický program proti šikanování a násilí ve školách a školských zařízeních využívají organizace pro další vzdělávání.

Ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole zpravidla výchovným poradcem a školním metodikem prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy a pedagogicko psychologickými poradnami. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem.

Jednou z hlavních součástí služeb poskytovaných poradenskými službami je práce s klimatem jednotlivých tříd a celé školy, která je považována za nejefektivnější formu primární prevence šikanování. Základem je monitoring a screening vztahů ve třídních kolektivech a práce s jeho výsledky. Cílem je vytváření dobré školní atmosféry a rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi ve škole.

Projekty s cílem primární prevence sociálně patologických jevů včetně šikany byly podpořeny v rámci dotačního řízení „Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů v působnosti resortu MŠMT“ (viz příloha Přehled vybraných finančních výdajů zaměřených na "Zdraví 21" v roce 2006).

Metodickou podporu učitelům a dalším pedagogickým pracovníkům zajišťují přímo řízené organizace MŠMT, např. IPPP ČR organizuje vzdělávací programy pro učitele a supervizity pro poradenské pracovníky a pracovníky zařízení institucionální výchovy, připravil 3letý vzdělávací program „Sebezkušenostní dlouhodobý výcvik pro vedení problémových třídních kolektivů“, publikuje čtvrtletník Pedagogicko-psychologické poradenství, vytváří metodické materiály jako podklady pro práci s problematikou násilí ve školním prostředí (informace o nich jsou na webových stránkách www.ippp.cz a jsou distribuovány na seminářích a v rámci vzdělávacích programů) a obecně metodicky podporuje školy, školská poradenská zařízení a školská zařízení preventivně výchovné péče v této oblasti.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (problematika šikany je zároveň součástí DVPP k tvorbě ŠVP) viz příloha.

4.1.5: Pokračovat ve vytváření podmínek pro volnočasové aktivity pro děti a mládež, aktivity strukturované, definované a organizované (i nepřímým způsobem)
Návrh :Pokračovat ve vytváření podmínek pro volnočasové aktivity pro děti a mládež, aktivity strukturované, definované a organizované, zaměřit se na vytváření nabídek pro neorganizované děti a mládež
odpovědnost: MŠMT, územní samosprávné celky
spolupráce: neziskové organizace
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

MŠMT v rámci Programu státní podpory práce s dětmi a mládeží pro neziskové organizace v roce 2006 finančně podpořilo 353 občanských sdružení celkovou částkou 225 800 tis. Kč (investice z toho 47 760 tis.Kč), které mimo pravidelnou systematickou činnost organizují i víkendové a prázdninové pobyty v přírodě pro několik desítek tisíc dětí. Současně byla obnovena i část materiálně technické základny potřebná pro jejich činnost v příštích letech.

4.1.6: Pokračovat ve vytváření podmínek pro volnočasové sportovní aktivity
odpovědnost: MŠMT, územní samosprávné celky
spolupráce: nestátní organizace
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

K vytváření podmínek pro volnočasové sportovní aktivity byl pro rok 2006 vyhlášen a finančně podpořen Národní program rozvoje sportu pro všechny (Sport a škola a Sport zdravotně postižených).

Uvedený program byl v průběhu roku realizován sportovními nestátními neziskovými organizacemi na základě podaných a vyhodnocených projektů.

4.1.7: Pokračovat ve vytváření podmínek pro zapojení zdravotně oslabených do hodin Zdravotní tělesné výchovy.
odpovědnost: MŠMT, zřizovatelé škol
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Problematika zdravotní tělesné výchovy je v RVP ZV začleněna přímo do tělesné výchovy pro všechny žáky a školy pak mohou vytvářet ještě samostatný předmět Zdravotní tělesná výchova. Škola má v ŠVP možnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně

oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé.

Učitelé tvořící ŠVP byly metodickými texty při seminářích i v dostupných metodických materiálech vedeni k formulování postupů při zapojování zdravotně oslabených do TV (zdravotně zaměřená cvičení) a při vytváření samostatného předmětu Zdravotní tělesná výchova. Zařazování hodin Zdravotní tělesné výchovy je plně v kompetenci ředitelů škol, kteří je mohou v rámci disponibilních hodin zřizovat s ohledem na zájem rodičů a personální možnosti školy. MŠMT každoročně v rámci pedagogicko-informačních opatření doporučuje ředitelům škol zřizovat, při dostatečném množství žáků zařazených do III. zdravotní skupiny, oddělení Zdravotní tělesné výchovy.

Dílčí úkol č. 4. 2.: Snížit počet úmrtí a invalidity mladých lidí v důsledku násilí a nehod alespoň o 50 %

4.2.2: Rozvíjet vzdělávání osob, které se věnují profesionálně i neprofesionálně výchově dětí a mládeže se zřetelem na snižování úrazů při mimoškolní činnosti ve školním roce i v době školních prázdnin.
odpovědnost: MŠMT
spolupráce: MPSV, MZ, MDS, MV, územně samosprávné celky
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

NIDM v roce 2006 k programu Zdraví 21 uspořádal v rámci DVPP „**Specializované vzdělávací akce**“: Jde o odborné kurzy určené zájmovým oblastem volného času. Kurzy jsou pořádány ve spolupráci s odbornými lektory jednotlivých oblastí, doplňují účastníkům znalosti z oboru a dávají možnost získat nové nápady a náměty pro svoji činnost. Nedílnou součástí je i oblast bezpečnosti a ochrany zdraví. Hodinová dotace se pohybuje od 2 - 40 hodin dle zaměření vzdělávacích akcí. Zde jsou zařazeny kurzy instruktor školního lyžování, snowboardingu, vodní turistiky, cykloturistiky, zimní turistiky, zdravotník zotavovacích akcí apod. Celkem: 15 vzdělávacích akcí, 135 odučených hodin, 225 účastníků.

„**Výchova vedoucích – odborné minimum**“ V roce 2006 byly požadovány tyto kurzy nejen ze strany nestátních neziskových organizací, ale objevili se i požadavky ze SVČ pro jejich externí pracovníky. Příprava je zaměřena na bezpečnost práce, základy I. pomoci, pedagogiku, psychologii, věkové zvláštnosti dětí, motivaci, organizaci činností atd. Hodinová dotace oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví je 20 hodin na jednu vzdělávací akci. Celkem: 5 vzdělávacích akcí, 100 odučených hodin, 90 účastníků.

„**Příprava vedoucích táborů**“ má své specifické zvláštnosti. Vedoucí tábora musí znát všechna úskalí při přípravě, vlastním průběhu, zdokumentování a vyúčtování akce. Nedílnou součástí je i proškolení v oblasti bezpečnosti a ochrany dětí a mládeže s hodinovou dotací v průměru 10 – 15 hodin na jednu vzdělávací akci. Celkem : 17 vzdělávacích akcí, 170 odučených hodin, 360 účastníků.

Dílčí úkol č. 4. 3.: Podstatně snížit podíl mladých lidí, kteří se podílejí na zdraví škodlivých formách chování, ke kterým patří konzumace drog, tabáku a alkoholu

4.3.1: Nadále aplikovat komplexní přístup k rizikovému chování dětí a mládeže, vč. komerčního sexuálního zneužívání dětí
odpovědnost: MŠMT
spolupráce: MPSV, MV, MZ, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky, Subkatedra dorostového lékařství IPVZ, SZÚ, HS
termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Komplexní přístup k rizikovému chování dětí a mládeže je aplikován v rámcových vzdělávacích programech, doplněných o Strategii prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT.

Z dříve vydaných materiálů se ve školách nadále uplatňuje Sborník z 2. národní a I. střeoevropské konference „Násilí na dětech“ a Sborník z 11. celostátního kongresu o sexuální výchově v České republice rozeslaný na poradenská pracoviště a vybrané střední školy. Metodická příručka pro učitele „Sexuální výchova – Problematika dětské pornografie a její prevence na škole“ byla v roce 2003 distribuována v nákladu 7,5 tis. výtisků na všechny druhé stupně základních škol. Text je k dispozici na webových stránkách MŠMT. Navazovaly semináře pro učitele i další semináře, vycházející z Národního plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání a Programu pro implementaci opatření k odstranění nejhorších forem dětské práce. V roce 2004 byla schválena a distribuována Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, v roce 2005 navazovaly semináře pro učitele i další semináře.

Ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole zpravidla výchovným poradcem a školním metodikem prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem. Tato opatření výrazně posilují komplexní přístup k rizikovému chování dětí a mládeže.

Byla připravena řada projektů, např. Komunitní principy a efektivní řízení týmu ve výchovných ústavech, Kurz pro vedoucí vychovatele školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo Vzdělávací a supervizní program pro pracoviště Boletice (EPCHO = oddělení pro extrémní poruchy chování).

V souladu s usnesením vlády č. 949/2006 k Národnímu plánu boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí na období 2006 – 2008 byly zahájeny práce na zmapování situace v oblasti volnočasových aktivit pořádaných jednotlivými zařízeními pro zájmové vzdělávání dětí a školami s cílem čerpat finanční prostředky z ESF na volnočasové aktivity realizované v areálech škol umístěných v rizikových lokalitách, které jsou dětem a mládeži poskytovány zdarma nebo za symbolický poplatek, aktivity, jejichž cílovou skupinou jsou ohrožené děti, děti ze sociálně vyloučených komunit a „dětí ulice“. Podpora volnočasových aktivit z ESF může být uskutečněna pouze v případě, kdy se jedná o doprovodnou akci vzdělávacího projektu (nikoliv jeho hlavní činnost), a to v případě oblasti podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí, žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vždy se však musí jednat o projekt vzdělávací. Téma komerčního sexuálního zneužívání bylo i v programu IX. ročníku

semináře Fórum výchovy ke zdraví, pořádaného pod záštitou MŠMT za podpory VÚP, PedF Brno a MZ.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (KSZD je zároveň součástí DVPP k tvorbě ŠVP) viz příloha.

4.3.2: Pokračovat v podpoře zájmových sportovních aktivit mládeže řízené kvalifikovanými pracovníky s mládeží v oblasti tělesné výchovy a sportu odpovědnost: MŠMT spolupráce: MZ, územní samosprávné celky, tělocvičné organizace, HS termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

K zabezpečení realizace tohoto úkolu byly v roce 2006 finančně podpořeny následující programy:

- Národní program rozvoje sportu pro všechny
 - Podprogram: Pravidelná sportovní a tělovýchovná činnost dětí a mládeže - Otevřené TVS akce, včetně jednorázových kampaní se zaměřením ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu
- Sport a škola.

4.4.1: Pokračovat v rámci vzdělávací oblasti „Výchova ke zdraví“ ve specifické edukaci mládeže z hlediska cíle tohoto dílčího úkolu a prevence rizikového chování odpovědnost: MZ, MŠMT spolupráce: HS, subkatedra dorostového lékařství IPVZ, Výzkumný ústav vývoje dítěte, Odborná společnost sociální pediatrie, ČLS JEP termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn Viz rámcové vzdělávací programy, další vzdělávání pedagogických pracovníků (příloha), finanční zabezpečení (příloha).

CÍL 5: ZDRAVÉ STÁRNUTÍ: DO ROKU 2020 BY MĚLI MÍT LIDÉ NAD 65 LET MOŽNOST PLNĚ VYUŽÍT SVŮJ ZDRAVOTNÍ POTENCIÁL A AKTIVNĚ SE PODÍLET NA ŽIVOTĚ SPOLEČNOSTI

Dílčí úkol č. 5. 1.: Střední délka života a pravděpodobná délka života bez zdravotního postižení by se měla prodloužit u 65letých osob alespoň o 20 %

5.1.4: Podporovat programy občanských sdružení v oblasti tělovýchovy zaměřené na podporu pohybových aktivit stárnoucí populace. odpovědnost: MŠMT spolupráce: občanská sdružení v tělovýchově termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

K zabezpečení realizace tohoto úkolu byl v roce 2006 finančně podpořen Národní program rozvoje sportu pro všechny - podprogram: Pohybové aktivity občanů starších 60 let.

6.1.7:	Začlenit nové přístupy a formy péče o duševně nemocné do pregraduálních, postgraduálních a kontinuálních systémů vzdělávání a dle potřeby vytvářet nové programy pro odpovídající poskytovatele péče
Odpovědnost:	MZ, MPSV, MŠMT
Spolupráce:	odborné společnosti ČLS JEP, IPVZ, IDVZ, Asociace psychiatrických sester, ADP ČR, NCDP ČR
Termíny:	2003 - deskripce konkrétních potřeb a stávajících možností v oblasti vzdělávání 2004 - vytvoření vzdělávacích modulů a programů 2005 - komplexní systém vzdělávání v moderních trendech

Stav plnění: Při přípravě realizačních postupů k plnění Zdraví 21 bylo navrženo, aby MŠMT bylo uvedeno v tomto úkolu na úrovni spolupracujícího resortu. Podle zákona č. 111/1998, Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), tvorba a uskutečňování studijních programů patří do samosprávné činnosti vysokých škol a MŠMT nemůže do této samosprávné činnosti zasahovat.

CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY: DO ROKU 2020 ZAJISTIT, ABY POČTY ZRANĚNÍ, POSTIŽENÍ A ÚMRTÍ, KTERÁ JSOU DŮSLEDKEM NEHOD A NÁSILNÝCH ČINŮ, TRVALE A VÝRAZNĚ POKLESLY

Dílčí úkol č. 9. 1.: Počty smrtelných a vážných zranění v důsledku dopravních nehod snížit alespoň o 30%

9.1.1:	V celostátním programu školní dopravní výchovy dále rozvíjet individuální a skupinový přístup s větším důrazem na výcvik v reálné situaci
<i>Návrh:</i>	<i>V rámci RVP rozvíjet a podporovat nové formy dopravní výchovy</i>
Odpovědnost:	MŠMT, MV
Spolupráce:	MZ, MDS, občanské iniciativy, Český červený kříž, ČÚBP, HS
Termíny:	2003

Stav plnění: Dle textu vládního usnesení úkol termínován do roku 2003, kdy byl splněn, MŠMT však plní související úkoly v rámci Národní strategie bezpečnosti silničního provozu.

Vyhodnocení:

Dopravní výchova je součástí nově schválených a připravovaných kurikulárních dokumentů. Komplexní přístup dopravní výchovy je aplikován v rámcových vzdělávacích programech, doplněný o aktivity Akčního plánu Národní strategie bezpečnosti silničního provozu.

V gesci MŠMT jsou tyto body Akčního plánu:

1) Rozvíjení a podpora nových forem dopravní výchovy na všech stupních škol v rámci školních vzdělávacích programů – uplatněno v RVP.

2) Zdůraznění výuky první pomoci na základních školách v rámci pokynu MŠMT k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů – součást předmětného pokynu.

Klíčová ustanovení závazných právních předpisů a doporučený způsob postupu při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních jsou obsaženy v Metodickém pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Součástí Pokynu jsou např. i jednotlivé body pro organizování cyklistického kursu, které lze uplatnit při všech školních cyklistických akcích.

MŠMT se spolu s dalšími resorty podílí na WHO organizované mezíresortní skupině, která se zabývá Projekty BCA k problematice dopravních úrazů dětí v České republice.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dopravní výchova je zároveň součástí DVPP k tvorbě ŠVP) viz příloha.

9.3.2: Vyhodnotit síť prevence kriminality (ve školách, obcích, komunitní péči, zdravotnictví)	
Odpovědnost:	MZ, MV, MŠMT (Republikový výbor pro prevenci kriminality)
Spolupráce:	MPSV, ÚZIS, odborné společnosti JEP, Bílý kruh bezpečí a další nevládní organizace
Termíny:	2003

Stav plnění: Úkol byl realizován. MPP jsou hodnoceny průběžně, nezávisle na termínu tohoto vládního usnesení (viz 12.2.3.)

Vyhodnocení:

V souvislosti s Metodikou programu “Výzkum pro státní správu č.j.:30293/2002-31“ byla vyhlášena veřejná zakázka „Monitorování sociálně patologických jevů u žáků základních škol a podmíněnost těchto jevů životním stylem sledovaných subsouborů“. Pro odchýlení od záměrů projektu byl výzkum po roce ukončen. Pomoc vedení škol a školním metodikům prevence byla zajišťována v roce 2006 ověřeným systémem.

Ve spolupráci s krajskými školskými koordinátory prevence a okresními metodiky preventivních aktivit je průběžně mapována situace v oblasti prevence kriminality a řešeny možnosti dalšího zvýšení účinnosti preventivních aktivit v rámci MPP.

CÍL 11: ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL: DO ROKU 2015 BY SI LIDÉ V CELÉ SPOLEČNOSTI MĚLI OSVOJIT ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL

Dílčí úkol č. 11. 1.: Rozšířit zdravé chování ve výživě a zvýšit tělesnou aktivitu

<p>11.1.2: Zabezpečit příjem zdravotně nezávadných potravin</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyšováním úrovně znalostí populace o zdravotně žádoucích potravinách, zvyšováním nabídky a dostupnosti zdravotně žádoucích potravin a omezováním nabídky a dostupnosti potravin nežádoucích, - zvyšováním znalostí zaměstnanců v oblasti školního, společného a veřejného stravování, - kontrola a postih prodejců potravin při zjištěných závadách <p>odpovědnost: MZ, MŠMT, MZe spolupráce: MPSV, instituce řízené MZe, podnikatelé, Společnost pro výživu, VLA JEP, nevládní organizace, SZÚ, HS, ČZPI termíny: průběžně a rok 2003</p>

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Zvyšování úrovně znalostí

Získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje, je cílovým zaměřením vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví v RVP ZV a obdobně zaměřených vzdělávacích oblastí v ostatních RVP. MŠMT poskytuje metodickou podporu dalším projektům v ČR spojeným s tvorbou ŠVP – metodické příručky pro učitele spojené s DVPP, tvorba části ŠVP zaměřené na výživu, výukové materiály atp.

MŠMT meziresortně spolupracuje v této oblasti s dalšími institucemi: z významných projektů se podílí např. na činnosti Národní rady pro obezitu, ustanovené Ministerstvem zdravotnictví, podporuje projekt „školní mléko“.

Z dřívějších projektů se na školách stále uplatňuje metodická příručka pro učitele Výchova ke zdraví – Poruchy příjmu potravy, která byla distribuována prostřednictvím pedagogických center. Je současně k dispozici na webových stránkách MŠMT. Semináře s touto problematikou probíhají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, další DVPP viz příloha.

Zaměstnanci v oblasti školního, společného a veřejného stravování se připravují především v oborech vzdělání ukončených získáním výučního listu (kuchař, číšník) a v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou (zejména hotelové školy). V průběhu odborného vzdělávání, odborného výcviku a odborné praxe se žáci seznamují s vlastnostmi a využitím zdravotně nezávadných potravin.

Školní stravování

Dětem, žákům a studentům ve školách nebo školských zařízeních je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., zajišťováno stravování podle výživových norem stanovených s ohledem na věkové zvláštnosti a potřeby strávnicků v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví. Součástí vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, která upravuje tuto oblast školských služeb, je tzv. spotřební koš, sestavený na základě doporučených výživových dávek v ČR, který určuje průměrnou měsíční spotřebu vybraných druhů potravin na strávnicka a den v gramech. Výživovými normami - spotřebním košem se řídí všechna stravovací zařízení poskytující školní stravování.

Kontrolu plnění výživových norem v zařízeních školního stravování provádí Česká školní inspekce na základě zákona č. 561/2004 Sb., a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Z výsledků kontrol České školní inspekce v zařízeních

školního stravování v uplynulých letech je patrné trvalé neplnění výživových norem v případě spotřeby ryb, luštěnin, ovoce, zeleniny a mléčných výrobků. Zjištěné nedostatky lze přisuzovat nevhodným stravovacím zvyklostem strávníků a nepřiměřeným přizpůsobováním stravovacích zařízení jejich požadavkům, ale také pohybu cen u těchto komodit potravin v závislosti na ročním období. I přes všechny nedostatky plnění spotřebního koše můžeme hovořit o celkově pozitivním vývojovém trendu. Nadále se zlepšuje pestrost stravy, nabídka jídel a především ochota stravovacích zařízení uplatňovat nové poznatky z oblasti výživy ve školním stravování.

11.1.4:	Prostřednictvím školy zlepšit stav pohybového aparátu dětí a za tím účelem: <ul style="list-style-type: none">- V RVP pro základní a střední školy zavést v oblasti Člověk a zdraví výstupy (standardní výstupy) zaměřené na zdravotně orientovanou zdatnost.- zvýšit úroveň informovanosti učitelů (pravidelné semináře, sledování nových trendů v prevenci poruch pohybového aparátu dětí),- Propagovat a zavádět školní tělesnou výchovu zaměřenou především na všestranný a zdravý tělesný rozvoj, vychovávat příslušně vzdělané učitele schopné uplatnit metody a formy práce, které umožňují aktivní pohyb všech žáků v průběhu celé vyučovací hodiny a dosahování příslušných vzdělávacích standardů na úrovni odpovídající pohybovým možnostem žáků,- zlepšovat ergonomickou situaci ve školách (vybavovat školy vyhovujícím nábytkem),- zavádět prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků cílené preventivní programy včetně možností psychické relaxace
odpovědnost:	MŠMT, MMR
spolupráce:	MZ, SZÚ, HS, VLA JEP, nevládní organizace, územně samosprávné celky
termíny:	2003-2005 <i>Navrhuje se posunout termín zavádění rámcových vzdělávacích programů v souladu s Dlouhodobým plánem rozvoje vzdělávání...</i>

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.

Vyhodnocení:

Plnění úkolu souvisí s postupem kurikulární reformy, přípravou na rámcové vzdělávací programy a tvorbu ŠVP. Požadované výstupy v RVP ZV byly začleněny do textu ještě před schválením RVP ZV roce 2005.

Školy se řídí vyhláškou č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Při vybavování škol a odborných učeben výpočetní technikou se dle ekonomických možností školy zohledňuje ergonomické hledisko při výběru nábytku. Na webu MŠMT byl zveřejněn materiál Ergonomické zásady práce žáků v sedě.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (tělesná výchova je součástí DVPP k tvorbě ŠVP) viz příloha.

CÍL 12: SNÍŽIT ŠKODY ZPŮSOBENÉ ALKOHOLEM, DROGAMI A TABÁKEM: DO ROKU 2015 VÝRAZNĚ SNÍŽIT NEPŘÍZNIVÉ DŮSLEDKY NÁVYKOVÝCH LÁTEK, JAKO JE TABÁK, ALKOHOL A PSYCHOAKTIVNÍ DROGY

Dílčí úkol č. 12. 2.: Spotřeba alkoholu na osobu by neměla přesáhnout 6 litrů za rok a u osob mladších 15 let by měla být nulová

12.2.3: Cílenými programy ve školách nadále usilovat o snížení poptávky po alkoholu a jiných návykových látkách u dětí a dospívajících odpovědnost: MŠMT, MZ spolupráce: MDS termíny: do roku 2005 by program mělo mít 50 % škol

Stav plnění: Úkol průběžně plněn. MPP zpracovává od r.2001 každá škola a školské zařízení. ŠVP budou školy zpracovávat v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.

Vyhodnocení:

Snížení poptávky po alkoholu a jiných návykových látkách na školách je resortem školství, mládeže a tělovýchovy vnímáno jako jedna z priorit. Vzdělávací aktivity, působení na širokou odbornou i laickou veřejnost a v neposlední řadě realizace kontinuálních a systémových aktivit v rámci škol a školských zařízení jsou hlavními, nikoli však jedinými atributy uplatňované primární prevence.

Cílené programy jsou součástí výchovy ke zdraví v RVP, uplatňované od mateřských škol po školy střední (vysoké školy viz dále). Součástí výchovně vzdělávacích cílů odborné složky vzdělávání v učebních a studijních oborech středních škol je přiměřeně k profilu absolventů, cílům a obsahu vzdělávacích programů upozorňovat na negativní důsledky požívání alkoholu a jiných návykových látek zvláště v oborech, v nichž jsou žáci více ohroženi v odborném výcviku nebo v odborné praxi, protože probíhají přímo v podmínkách hotelového nebo obchodního provozu. Cílem pro absolventy je naučit se orientovat v situacích, s nimiž se v průběhu studia i v budoucím povolání setkají.

Školy a školská zařízení postupují podle vyhlášky č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (II. Standardní činnosti školního metodika prevence) a každoročně zpracovávají MPP (minimální preventivní program), v jehož rámci je úkol plněn.

MŠMT plní úkoly vyplývající z Akčního plánu Národní strategie protidrogové politiky na období 2005-06. V roce 2006 pokračovala práce na vytvoření dokumentu „Manuál dobré praxe“ (komplexní ucelený materiál pro školní metodiky prevence); dokument je ve finální podobě a po schválení poradou vedení MŠMT bude zveřejněn na internetových stránkách resortu a nabídnut krajským školským koordinátorům prevence, metodikům preventivních aktivit při pedagogicko-psychologických poradnách a střediscích výchovné péče k distribuci do škol a školských zařízení. Dále byl zpracován terminologický slovník s názvem „Vybrané termíny z oblasti primární prevence sociálně patologických jevů“. Zpracovaný dokument bude rovněž po schválení poradou vedení resortu zveřejněn na www.msmt.cz.

V oblasti dotační politiky a Strategií prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008 jsou MPP

finančně podporovány. MŠMT finanční prostředky na tyto aktivity poskytuje každoročně do rozpočtu krajů, které jsou věcně zodpovědné za administraci, realizaci a následné vyhodnocení MPP v rámci svého regionu.

MŠMT v rámci uplatňování efektivní strategie primární prevence na regionální úrovni úzce a trvale spolupracuje s páteřními články prevence resortu školství – krajskými školskými koordinátory (pracovníci odborů školství, mládeže a tělovýchovy KÚ), okresními školními metodiky prevence (zaměstnanci PPP) a školními metodiky prevence (pověření učitelé škol a školských zařízení). V souladu se zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, působí v ČR síť středisek výchovné péče, která poskytují všestrannou preventivní speciálně pedagogickou a psychologickou pomoc dětem s rizikem či s projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji. IPPP ČR v roce 2006 realizoval vzdělávací programy Prevence a adiktologie pro odborníky pracující v ústavní výchově a preventivně výchovné péči, Sebezkušenostní výcvik pro vychovatele zařízení náhradní rodinné péče, Kurz pro vedoucí vychovatele školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy II. a Komunikace, poruchy chování a etopedická diagnostika pro vychovatele výchovných ústavů a dětských domovů se školou. Problematika je zahrnuta do výchovy ke zdraví v rámci všeobecného základu učitelských studijních programů. Na pedagogických fakultách jsou v pregraduálním i postgraduálním studiu vzdělávání posluchači podle stávajících Národních vzdělávacích osnov. V roce 2004 bylo zahájeno ověřování výuky podle revidovaných Národních vzdělávacích osnov v rámci specializačního studia pro učitele – výchovné poradce se specializací „školní metodik prevence“. Tato forma studia je ověřována prostřednictvím Katedry školní a pedagogické psychologie UK PedF UK oddělení poradenské a školní psychologie ve spolupráci s IPPP ČR za dotace MŠMT v období 2004-2006.

Na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, katedře školní a poradenské psychologie byla v roce 2006 poskytnuta dotace 240 tis. Kč na projekt „Výcvik skupinových forem práce s dětmi a mládeží“. Na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích je akreditován studijní obor Prevence a rehabilitace sociální patologie, který je uskutečňován jako tříleté bakalářské studium. Na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze je akreditován studijní obor Adiktologie, který je uskutečňován jako tříleté bakalářské studium. Absolventi se uplatní v oblasti prevence, léčení, sociální reintegrace atd. ve vztahu k užívání návykových látek a závislostnímu typu chování. Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích uskutečňuje bakalářský studijní program Prevence a rehabilitace sociální patologie. Výuka studijního oboru Učitelství sociálních a zdravotních předmětů pro střední odborné školy se realizuje na Univerzitě Palackého, PF Olomouc.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků viz příloha.

12.2.8: Zpracovat resortní program vzdělávání v oboru prevence škod působených alkoholem

Příklady:

1. vzdělávání prodejců alkoholu, jak poznat intoxikaci, jak se chovat k intoxikovaným osobám, kdy volat pomoc atd.

2. programy pomoci zaměstnancům ohrožených profesí (zdravotníci, stavební profese a další profese, kde je snadná dostupnost alkoholu a vysoká míra stresu).

Odpovědnost: všechny resorty

Spolupráce: MZ

Termíny: v roce 2003 předložit návrh Ministerstvu zdravotnictví ke konzultaci a dopracování. Od září roku 2004 realizace.

Stav plnění: Úkol je plněn průběžně jako prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních.

Vyhodnocení:

Úkol je plněn v rámci kurikulární reformy a Strategie prevence sociálně patologických jevů.

12.2.9: Podporovat nevládní organizace a nezávislá hnutí, která pomáhají předcházet škodám způsobeným alkoholem a podporují zdravý životní styl

odpovědnost: všechny resorty

spolupráce: všechny resorty

termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Příkladem je podpora nevládních organizací a nezávislých hnutí realizovaná v rámci Programů na podporu aktivit v oblasti prevence SPJ u dětí a mládeže - Programu č. II (Prevence sociálně patologických jevů v resortu MŠMT). V roce 2006 byl Program č. II financován částkou 3.911.050,--Kč. Z důvodu nevyčerpání přidělených finančních prostředků v rámci vyhlášeného dotačního řízení, bylo na základě podnětu Komise sociální prevence, po schválení poradou vedení, vyhlášeno dodatečné výběrové řízení, ve kterém byly schválené projekty dofinancovány na celkovou částku 4.932.850,--Kč (viz příloha finanční výdaje).

12.2.11:	Provádět testy na alkohol u zaměstnanců jako součást komplexního preventivního programu pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, senzitivní průmyslové obory např. chemický průmysl, energetika apod.) <i>Návrh: Podporovat opatření k zamezení požívání alkoholu pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, rizikové obory, např. chemický průmysl, energetika apod.)</i>
Odpovědnost:	všechny resorty v okruhu své působnosti, <i>(V návrhu na aktualizaci je doporučena změna míry odpovědnosti MŠMT na úroveň spolupracujícího resortu, případné zrušení tohoto úkolu pro MŠMT. MŠMT se v této oblasti řídí platnými zákony.)</i>
Spolupráce:	MZ - metodická Spolupráce a vedení
Termíny:	do roku 2003 vytvořit příslušné zákonné normy a připravit laboratorní zázemí, od roku 2004 plná realizace, následně průběžně kontrola.

Stav plnění: Odbor 14 je připraven v rámci své gesce spolupracovat na zabezpečení úkolu z hlediska legislativního. MŠMT dosud nebylo v této záležitosti podle dostupných informací požádáno o spolupráci.

Vyhodnocení:

Podle § 106 odst. 4 písm. i) zákona č. 262/2006 Sb. je každý zaměstnanec povinen podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

Dílčí úkol č. 12. 3.: Snížit rozšiřování drog alespoň o 25 % a úmrtnost v důsledku jejich užívání alespoň o 50 %

12.3.2:	Usilovat o snížení poptávky po návykových látkách u dětí a dospívajících
odpovědnost:	MŠMT, MZ
spolupráce:	MV, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky
termíny:	do roku 2005 by mělo program mít 50 % škol

Stav plnění: Úkol průběžně plněn. MPP zpracovává od r.2001 každá škola a školské zařízení. ŠVP budou školy zpracovávat v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.

Vyhodnocení:

Aktivita je řešena v rámci kurikulární reformy a tvorby ŠVP, souvisí se Strategií prevence sociálně patologických jevů.

12.3.5:	Zpracovat resortní program vzdělávání v oboru prevence škod způsobených návykovými látkami u vybraných profesí v resortu (zaměstnání spojená se zvýšeným rizikem, ti, kdo pracují přímo s uživateli drog nebo se s nimi ve své praxi setkávají nebo jsou návykovými látkami více ohroženi)
Odpovědnost:	všechny resorty
Spolupráce:	MZ
Termíny:	v roce 2003 předložit návrh Radě vlády ČR pro koordinaci politiky ke konzultaci, do roku 2004 dopracování. Od roku 2005 realizace.

Stav plnění: Úkol je plněn průběžně jako prevence ve školách a školských zařízeních prostřednictvím pregraduálního i dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, především metodiků prevence.

Vyhodnocení:

Aktivita je řešena v rámci kurikulární reformy a tvorby ŠVP, souvisí se Strategií prevence sociálně patologických jevů.

12.3.6: Podporovat nevládní organizace a nezávislá hnutí, která pomáhají předcházet škodám působeným nealkoholovými návykovými látkami a podporují zdravý životní styl
odpovědnost: všechny resorty, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky
spolupráce: všechny resorty navzájem
termíny: do roku 2015 průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Úkol je realizován např. v rámci volnočasových aktivit nebo Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT - Programu č. II (Prevence sociálně patologických jevů v resortu MŠMT) i programu č. I (Minimální preventivní program), viz příloha finanční výdaje.

12.3.7: Provádět testy na nealkoholové návykové látky u zaměstnanců jako součást komplexního preventivního programu pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, rizikové obory, např. chemický průmysl, energetika apod.) Návrh: Podporovat opatření k zamezení užívání nealkoholových návykových látek pro pracoviště spojená se zvýšeným rizikem (doprava, ozbrojené síly, rizikové obory, např. chemický průmysl, energetika apod.)
Odpovědnost: všechny resorty v okruhu své působnosti <i>(V návrhu na aktualizaci je doporučena změna míry odpovědnosti MŠMT na úroveň spolupracujícího resortu, případné zrušení tohoto úkolu pro MŠMT. MŠMT se v této oblasti řídí platnými zákony.)</i>
Spolupráce: MZ - metodická Spolupráce a vedení, Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky
Termíny: do roku 2003 vytvořit příslušné zákonné normy a připravit laboratorní zázemí, od roku 2004 plná realizace, následně průběžná kontrola

Stav plnění: Odbor 14 je připraven v rámci své gesce spolupracovat na zabezpečení úkolu z hlediska legislativního. MŠMT dosud nebylo v této záležitosti podle dostupných informací požádáno o spolupráci.

Vyhodnocení:

Podle § 106 odst. 4 písm. i) zákona č. 262/2006 Sb. je každý zaměstnanec povinen podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

CÍL 13 - ZDRAVÉ MÍSTNÍ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY: DO ROKU 2015 BY OBYVATELÉ MĚLI MÍT VÍCE PŘÍLEŽITOSTÍ ŽÍT VE ZDRAVÝCH SOCIÁLNÍCH I EKONOMICKÝCH ŽIVOTNÍCH PODMÍNKÁCH DOMA, VE ŠKOLE, NA PRACOVÍŠTI I V MÍSTNÍM SPOLEČENSTVÍ

Dílčí úkol č. 13. 4.: Zajistit, aby nejméně 50 % dětí mělo příležitost zařadit se do mateřských škol podporujících zdraví a 95 % do základních škol podporujících zdraví

13.4.3: Implementovat podporu zdraví do škol pomocí rámcových vzdělávacích programů - RPPV, RVP ZV, RVP GV, RVP SOV, v nichž jsou filozofie a principy programu Škola podporující zdraví a témata podpory zdraví zahrnuty
odpovědnost: MŠMT
spolupráce: SZÚ
termíny: první etapa do začátku implementace 2003 v MŠ a do 2004 v ZŠ; ověřování a revize v tří až čtyřletých cyklech.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.

Vyhodnocení:

Plnění souvisí s dalšími úkoly tohoto materiálu, které jsou spojené s novými kurikulárními dokumenty. Podle nově schválených kurikulárních dokumentů se všechny školy v ČR již orientují nebo budou programově orientovat na podporu zdraví, chápaného jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Veškeré programy pedagogiky orientované na dítě tuto programovou orientaci dále prohlubují tím, že se více zaměřují na vytváření podmínek takto chápaného zdraví.

13.4.4: Zavést tematiku podpory zdraví a metodiku tvorby školního vzdělávacího programu do programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v pedagogických centrech
odpovědnost: MŠMT
spolupráce: MZ, SZÚ
termíny: moduly budou vypracovány a nabídnuty do r. 2003; v dalších letech se moduly cyklicky zkoušejí, evaluují a revidují do r. 2010

Stav plnění: Úkol průběžně plněn, další vzdělávání organizované MŠMT a jeho přímo řízenými organizacemi probíhá podle plánu činnosti vypracovaném MŠMT a přímo řízenými organizacemi.

Vyhodnocení :

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje

a) na vysokých školách, v zařízeních dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a v jiných zařízeních (dále jen "vzdělávací instituce") na základě akreditace udělené ministerstvem,

b) samostudiem,

c) dalším vzděláváním zdravotnických pracovníků podle zvláštního právního předpisu v případě učitelů zdravotnických studijních oborů.

NIDV organizuje spolu s dalšími přímo řízenými organizacemi projekt financovaný z ESF a státních prostředků ČR: Koordinátor, zaměřený na tvorbu ŠVP.

DVPP k výchově ke zdraví je součástí DVPP k zavádění rámcových vzdělávacích programů, DVPP organizované přímo řízenými organizacemi MŠMT viz příloha.

<p>13.4.5: Vytvořit podmínky pro zavedení výchovy k podpoře zdraví do studijního programu středních pedagogických škol a do pregraduální přípravy učitelů (pro společný základ i pro nové aprobace spojené s novými vzdělávacími obsahy RPPV, RVP ZV, RVP GV, RVP SOV) odpovědnost: MŠMT spolupráce: SZÚ, Českomoravská psychologická společnost, sekce psychologie, Česká společnost dorostového lékařství ČLS JEP termíny: do roku 2004 vydat učební text pro PF, do roku 2005 ověřit první modelové programy, další cyklus do roku 2007, všechny PF a v celém cyklu do roku 2010 <i>Návrh na změnu termínu – do roku 2005</i></p>
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Viz rámcové vzdělávací programy. V RVP SOV ve vzdělávací oblasti Vzdělání pro zdraví a v průřezových tématech je úkol implementován. V současné době je zařazen do vzdělávací nabídky středních pedagogických škol obor vzdělání Předškolní a mimoškolní pedagogika, ve kterém jsou žáci v odborné složce a profilujících předmětech připravováni pro výchovu a podpora zdraví dětí v mateřských školách a vychovatelů v družinách, domovech mládeže.

Učební text pro pedagogické fakulty „Výchova ke zdraví pro učitele“ (autorský kolektiv: Machová, J., Kubátová, D., Hamanová, J. a kol.) byl vydán v roce 2006.

Koordinaci výchovy ke zdraví na pedagogických fakultách zajišťuje pracovní seminář, který každoročně pořádá Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity pro vyučující ze všech pedagogických fakult. Projednávají jsou zkušenosti z výuky výchovy ke zdraví, kurikula na jednotlivých fakultách, novinky literatury a perspektivy dalšího rozvoje výchovy ke zdraví ve studiu učitelství.

13.4.6: Připravit vybrané školní inspektory MŠ a ZŠ na evaluaci programu ŠPZ ve všech třech etapách procesu nárůstu počtu škol podporujících zdraví (ŠPZ v síti, ŠPZ v hnutí, podpora zdraví prostřednictvím RPPV, RVP ZV)
odpovědnost: MŠMT
spolupráce: MZ, SZÚ
termíny: 2003 indikátory evaluace ŠPZ a první cyklus kurzů, 2004 opakování pro nové inspektory, 2005 souhrnná inspekční zpráva *Návrh na úpravu termínů dle navrženého postupu*

Stav plnění: Úkol průběžně plněn podle harmonogramu stanoveného ČŠI.

Vyhodnocení:

Ve spolupráci se SZÚ proběhlo v letech 2005 a 2006 proškolení vybraných inspektorů ze všech krajů ČR (V roce 2006 proškoleny 143 školních inspektorů, všichni obdrželi osvědčení opravňující k výkonu inspekční činnosti ve sledované oblasti.) Další inspektoři byly proškoleny v rámci školení inspektorů k tvorbě ŠVP.

V roce 2006 byla realizována tematicky zaměřená inspekční činnost „Výchova ke zdraví“ v mateřských školách a na 1. stupni základních škol. Zjištění jsou součástí výroční zprávy ČŠI za školní rok 2005/2006, která je zveřejněna na webu ČŠI.

Ve školním roce 2006/2007 je inspekční činnost týkající se výchovy ke zdraví realizována v mateřských školách a základních školách. Zjištění budou zapracována do výroční zprávy ČŠI za šk. rok 2006/2007.

13.4.8: Pokračovat ve sbližování programů pro školy, které se týkají otázek trvale udržitelné kvality života a snaží se pro to vytvářet podmínky (program MŠMT pro prevenci sociálně patologických jevů, environmentální program MŽP a další)
Odpovědnost: MŠMT
Spolupráce: MZ, MŽP
Termíny: průběžně pokračovat s programem prevence soc. patologických jevů, do roku 2003 dosáhnout podobného výsledku u environmentálního programu

Stav plnění: Úkol průběžně plněn, všechny úkoly vyplývající z environmentálního programu MŽP jsou ve všech bodech splněny.

Vyhodnocení:

Pracovní skupina Rady vlády pro udržitelný rozvoj zpracovala dokument Národní strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj, který bude v květnu 2007 předložen vládě ČR ke schválení a poté bude prezentován na jednání ministrů pro vzdělávání a životní prostředí EU v Bělehradě.

V roce 2006 MŠMT podpořilo projekty neziskových organizací, zaměřené na environmentální výchovu a na plnění Státního programu EVVO částkou 10 mil. Kč. Výstupy z projektů byly využity v rámci tvorby školních vzdělávacích programů k zapracování průřezového tématu environmentální výchova.

V rámci dotačních programů MŠMT podpořilo realizaci mezinárodních ekologických projektů Globe a Ekoškola a další rozšiřování sítě škol s vlastním ekologickým programem.

V akreditačním řízení bylo schváleno na 30 vzdělávacích programů pro další vzdělávání ped. prac. v oblasti EVVO.

13.4.9: Rozšiřovat pravidelně informace o programu podpory zdraví do sítě škol v ČR prostřednictvím zavedených tištěných periodik a webových stránek
odpovědnost: MZ, MŠMT
spolupráce: SZÚ
termíny: průběžně, vlastní časopis od roku 2004

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Podpora zdraví je součástí kurikulární reformy a všech navazujících aktivit, spojených s jejím zaváděním. Informace jsou zveřejněné na webových stránkách MŠMT, stejně jako jsou adekvátní informace obsaženy ve Věstníku MŠMT.

Webové stránky

Významnou platformou pro šíření informací o podpoře zdraví jsou webové stránky MŠMT a jeho přímo řízených organizací, portály, které MŠMT a přímo řízené organizace zřizují na podporu kurikulární reformy a weby dalších organizací.

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – www.msmt.cz (např. oddíl základní školství – oblasti základního vzdělávání - výchova ke zdraví).
- Metodický portál – www.rvp.cz - jeho cílem je pomoci pedagogům předškolního, základního a gymnaziálního vzdělávání při zavádění rámcových vzdělávacích programů do praxe.
- Výzkumný ústav pedagogický v Praze – www.vuppraha.cz
- Národní ústav odborného vzdělávání – www.nuov.cz
- Školský vzdělávací a informační portál – www.edu.cz
- Národní institut pro další vzdělávání – www.nidv.cz
- Ústav pro informace ve vzdělávání – www.uiv.cz
- Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání – www.ceremat.cz
- Institut pedagogicko-psychologického poradenství – www.ippp.cz
- Česká školní inspekce – www.csicr.cz
- Národní institut dětí a mládeže – www.nidm.cz (internetová databáze sociálně patologických jevů na www.icm.cz)

Odborné časopisy

- Věstník MŠMT - měsíčník, autorizované informace vydávané MŠMT
- Zpravodaj Pedagogicko – psychologické poradenství (vydává IPPP ČR)
- Další odborné časopisy

Záštita ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

- 14. ročník projektu Slavnosti sportu a zdraví - Brno 2006

- projekt Ekoškola (Eco-Schools) - organizuje Sdružení Tereza
- záštita nad celonárodní sbírkou Světluška 2006 - pomoc zrakově postiženým a nevidomým spoluobčanům (dlouhodobý projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu)
- Pražský chirurgický den - medicínská akce za účasti špičkové lékařské veřejnosti
- celonárodní konference k vyhlášení soutěže Enersol 2007, která se uskutečnila dne 3.5. 2006 v Kroměříži
- celorepublikové semináře Fórum výchovy ke zdraví a Dítě v krizi
- Kapradí 2006 - regionální vzdělávací akce v oblasti ekologické výchovy

Mediální podpora vybraným projektům

Komplexní výukový program péče o zubní zdraví „Zdravé zuby“, který je primárně určen pro prevenci zubního kazu u dětí na prvním stupni základních škol. Projekt byl MŠMT doporučen k zařazení do výuky na I. stupni všech základních škol v ČR. Program se daří realizovat na školách už pátým rokem a je určen všem dětem mladšího školního věku. Je systematicky připraven podle věkových zvláštností dětí příslušné věkové kategorie a na webu MŠMT je zveřejněna tisková zpráva.

CÍL 14: ZDRAVÍ, DŮLEŽITÉ HLEDISKO V ČINNOSTI VŠECH RESORTŮ: DO ROKU 2020 BY SI VŠECHNA ODVĚTVÍ MĚLA UVĚDOMIT A PŘIJMOUT SVOJI O DPOVĚDNOST ZA ZDRAVÍ

Dílčí úkol č. 14. 1.: Představitelé resortů, zodpovědní za strategická rozhodnutí, budou orientovat svá opatření a činnosti na příznivý dopad pro zdraví obyvatelstva

o

14.1.2: Analýza vlivu strategických opatření resortů na zdraví obyvatelstva odpovědnost: všechny resorty spolupráce: MZ termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Veškerá strategická opatření resortu v sobě implicitně zahrnují i proces jejich vyhodnocování. Případná další opatření jsou koordinována s MZ, které bylo požádáno o spolupráci dopisem čj.16690/04-22.

CÍL 20: MOBILIZACE PARTNERŮ PRO ZDRAVÍ: DO ROKU 2005 ZAPOJIT DO NAPLŇOVÁNÍ STRATEGIE ZDRAVÍ 21 OBČANY, JEJICH ORGANIZACE, VEŘEJNÝ I SOUKROMÝ SEKTOR.

Dílčí úkol č. 20. 1.: Zdůrazňovat význam zdraví a hodnotu zdraví a účast všech resortů na sdílení společných cílů

20.1.4: Předložit ministru zdravotnictví každoročně zprávu o plnění dílčích úkolů a aktivit vyplývajících z programu ZDRAVÍ 21 za předešlý rok odpovědnost: všechny resorty spolupráce: MZ termíny: každý rok do 30. 6., první zprávu do 30. 6. 2004

Stav plnění: Úkol průběžně plněn, zpráva je podávána každoročně v termínu stanoveném usnesením vlády.

3. Seznam aktivit ke splnění dílčích úkolů Zdraví 21, u kterých MŠMT spolupracuje na jejich splnění

Jsou zde uvedeny pouze aktivity, u nichž bylo MŠMT požádáno o spolupráci, nebo ty, jejichž plnění nevyplývá přímo z aktivit předchozího oddílu.

CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ: DO ROKU 2020 SNÍŽIT ZDRAVOTNÍ ROZDÍLY MEZI SOCIOEKONOMICKÝMI SKUPINAMI NEJMÉNĚ O JEDNU ČTVRTINU ZLEPŠENÍM ÚROVNĚ DEPRIVOVANÝCH POPULAČNÍCH SKUPIN

Dílčí úkol č. 2. 1: Snížit rozdíly ve střední délce života v jednotlivých socioekonomických skupinách nejméně o 25%

2.1.1: Speciální programy zlepšení a posílení zdraví vybraných skupin obyvatel odpovědnost: MZ, spolupráce: MPSV, MŠMT, ČÚBP, poskytovatelé a plátcí zdravotní péče, územní samosprávné celky termíny: průběžně
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Plnění souvisí s kurikulární reformou, zdravotní tělesnou výchovou a vzděláváním zdravotně postižených.

MŠMT postupně vytváří cílené speciální programy ke zlepšení a posílení zdraví skupiny dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ve školních vzdělávacích programech jednotlivých škol. Uvedené programy vycházejí např. z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který v kapitole č. 7 uvádí doporučení k vytváření podmínek pro úspěšné vzdělávání uvedených dětí. Jedním z uvedených opatření je zavádění asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, na které MŠMT poskytuje finanční prostředky.

Speciální školy při posilování zdraví svých svěřenců velmi úzce spolupracovaly s institucemi resortu zdravotnictví, jednalo se především o oblast rehabilitačních činností.

3.2.2:	Vytvořit standardizovaný systém integrované rané péče o perinatálně ohrožené a postižené děti na regionální úrovni, a to na základě vytvoření příslušného legislativního návrhu
odpovědnost:	MZ
spolupráce:	MPSV, MŠMT, Společnost rané péče (občanské sdružení), OSPDL, SPLDD, územně samosprávné celky
termíny:	průběžně konečný termín - návrh konec roku 2005

Vyhodnocení:

Plnění souvisí se vzděláváním zdravotně postižených.

Uvedený úkol vyvstává pro MŠMT i z vládního usnesení č. 1004/2005 Národní plán podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006-2009 ze dne 17.8.2005 (dále jen NPPI), rozpracovaný pro MŠMT v dokumentu „Rozpis gescí úkolů vyplývajících z vládního usnesení č. 1004/2005 NPPI č.j. 35 916/2005-24“ – viz. část 2.3.1.

Vytvoření standardizovaného systému integrované rané péče o děti se zdravotním postižením zůstává v ČR dlouhodobým problémem. Za úskalí této péče je považována resortnost, neboť odborníci z oblastí zdravotnictví, sociálních věcí a školství poskytují profesionální služby rané péče bez vzájemné koordinace, což vytváří náročnou a nepřehlednou situaci pro uživatele.

V oblasti resortu školství poskytovali ranou péči dětem se zdravotním postižením především pracovníci speciálně pedagogických center, zřízených při speciálních školách. Uvedené služby byly zajišťovány v každém ze 14-ti krajů ČR, byly dostupné, bezplatné a na vysoké speciálně pedagogické úrovni.

Nově se dařilo zajišťovat poradenské služby rané péče pro klienty s autismem systémem ustanovených 14-ti krajských koordinátorů pro oblast autismu.

V gesci IPPP ČR byla v roce 2006 poskytována metodická podpora odborným pracovníkům SPC a PPP v poskytování včasné intervence v rámci jejich vzdělávání v programech „Kurz pro začínající školní psychology a pro začínající psychology PPP“, „Kurz pro začínající speciální pedagogy a psychology v SPC“ a „Kurz pro začínající školní speciální pedagogy a speciální pedagogy PPP“.

V oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami byla v roce 2006 zpracována novela vyhlášky č. 73/2005 Sb. (vyšla pod č. 62/2007 Sb., účinnost od 1. 9. 2007), která zejména stanoví nejnižší a nejvyšší počty žáků a nejnižší a nejvyšší počty souběžně působících pedagogických pracovníků ve třídě nebo studijní skupině určené pro žáky s určitým druhem a stupněm zdravotního postižení a ve třídě školy při zdravotnickém zařízení.

Dílčí úkol č. 3. 4. : Snížit úmrtnost a zdravotní postižení způsobené nehodami a násilím páchaném na dětech mladších 5 let o 50 %.

3.4.1:	Zavedení do praxe doporučeného postupu pro všechny praktické lékaře při podezření ze syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte, včetně komerčního sexuálního zneužívání dětí
odpovědnost	MZ
spolupráce:	MŠMT, MPSV, MV, územní samosprávné celky, Společnost sociální pediatrie ČLS JEP, Koordinační centrum sociálně právní ochrany dětí (obč. sdružení), OSPDL, SPLDD
termíny:	2004

Stav plnění: Úkol byl realizován, v jeho plnění však bude průběžně pokračováno na základě jiných koncepčních dokumentů.

Vyhodnocení:

Plnění aktivity souvisí s problematikou komerčního sexuálního zneužívání dětí a je koordinováno s MZ.

Znalostní kompetence žáků, jak postupovat v případě týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte včetně komerčního sexuálního zneužívání dětí, jsou zapracovány v RVP ZV a následně i Strategii prevence sociálně patologických jevů. V rámcových vzdělávacích programech pro předškolní vzdělávání a základní vzdělávání a v ověřovaných RVP pro ostatní typy škol je začleněna problematika zdraví člověka v učivu o krizových situacích a jejich řešení, kde kromě šikany, brutality a jiných forem násilí je zakotveno též týrání a sexuální zneužívání. V této souvislosti žáci dostávají informace o službách odborné pomoci.

CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH : VYTVOŘIT PODMÍNKY, ABY DO ROKU 2020 MLADÍ LIDÉ BYLI ZDRAVĚJŠÍ A SCHOPNĚJŠÍ PLNIT SVOJI ROLI VE SPOLEČNOSTI

Dílčí úkol č. 4. 1.: Děti a dospívající mládež by měly být způsobilější ke zdravému životu a měly by získat schopnost dělat zdravější rozhodnutí

4.1.3:	Při kontrolní činnosti dozorových orgánů v oblasti reklamy zaměřit pozornost na reklamy vztahující se k životnímu stylu, výsledky vyhodnotit a případně je použít pro přípravu další legislativy v oblasti regulace reklamy
odpovědnost:	MPO, MZ, SÚKL
spolupráce:	MŠMT, SZÚ, územní samosprávné celky
termíny:	průběžně

Stav plnění: Úkol je průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Podle § 32 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. ve školách a školských zařízeních není povolena reklama, která je v rozporu s cíli a obsahem vzdělávání, a reklama a prodej výrobků ohrožujících zdraví, psychický nebo morální vývoj dětí, žáků a studentů nebo přímo ohrožujících či poškozujících životní prostředí.

Uplatňování předpisů v praxi, průběh a výsledky vzdělávání zjišťuje a hodnotí Česká školní inspekce. V roce 2006 ČŠI zařadila tuto tematiku do kontrolní činnosti ve vybraných školských zařízeních.

Propagace zdravého životního stylu byla v jednotlivých školách a školských zařízeních kontrolovaných ČŠI na rozdílné úrovni. Obsah a forma některých grafických materiálů postrádá aktivizující prvky.

CÍL 7: PREVENCE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ: PODSTATNĚ SNÍŽIT NEPŘÍZNIVÉ DŮSLEDKY INFEKČNÍCH NEMOCÍ PROSTŘEDNICTVÍM SYSTEMATICKY REALIZOVANÝCH PROGRAMŮ NA VYMÝCENÍ, ELIMINACI NEBO ZVLÁDnutí INFEKČNÍCH NEMOCÍ, KTERÉ VÝZNAMNĚ OVLIVŇUJÍ ZDRAVÍ VĚREJNOSTI

Dílčí úkol č. 7. 5. : Nejpozději do roku 2015

- výskyt malárie omezit na méně než 5 případů na 100 000 obyvatel a zajistit aby v regionu nedocházelo k žádným úmrtím v důsledku neimportované malárie,

- zajistit trvalé a pokračující snižování výskytu, úmrtnosti a negativních dopadů infekce HIV/AIDS, dalších pohlavně přenosných chorob, tuberkulózy a akutních respiračních a průjmových onemocnění

<p>7.5.1: Zintenzivněním zdravotně-výchovných programů v oblasti pohlavně přenosných nemocí, především HIV/AIDS, zavedením výchovy k reprodukčnímu zdraví do obsahu vzdělávání posledních tříd základních a všech tříd středních škol, zaváděním „peer výchovy“ a metody „streetworku“ a zapojováním aktivit občanských sdružení, specializovaných na prevenci uvedených nálezů u cílových skupin s rizikovým chováním, příznivě ovlivňovat situaci, pokračovat v samostatném Programu řešení problematiky HIV/AIDS v ČR včetně jeho finanční dotace</p> <p>odpovědnost: MZ</p> <p>spolupráce: MŠMT, MPSV, dermatovenerologové, HS, pracovníci AIDS center, SZÚ, Česká společnost dorostového lékařství ČLS JEP, občanská sdružení specializovaná na problematiku HIV/AIDS</p> <p>termíny: průběžně ročně do roku 2015</p>
--

Stav plnění: Úkol je průběžně plněn.

Vyhodnocení:

Plnění aktivity souvisí s kurikulární reformou. Rámcové vzdělávací programy v kapitolách: „Člověk a jeho zdraví v učivu o partnerství, rodičovství, základech sexuální výchovy (etická stránka sexuality, HIV/AIDS – cesty přenosu), „Výchova ke zdraví“ v učivu o ochraně před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy).

K dalším aktivitám v roce 2006 patří spolupráce VÚP při organizaci celostátního semináře se zahraniční účastí Fórum výchovy ke zdraví IX, kde byla problematika HIV/AIDS sledována v nejnovějších výzkumných i praktických souvislostech. IPPP ČR v roce 2006 realizoval vzdělávací programy celoživotního vzdělávání psychologů a etopedů v PPP, SVP a ve školských zařízeních ústavní a ochranné výchovy, kteří pracují s cílovými skupinami mládeže s rizikovým chováním.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (tematika HIV/AIDS je zároveň součástí DVPP k tvorbě ŠVP) viz příloha.

CÍL 8: SNÍŽENÍ VÝSKYTU NEINFEKČNÍCH NEMOCÍ: DO ROKU 2020 BY SE MĚLA SNÍŽIT NEMOCNOST, ČETNOST ZDRAVOTNÍCH NÁSLEDKŮ A PŘEDČASNÁ ÚMRTNOST V DŮSLEDKU HLAVNÍCH CHRONICKÝCH NEMOCÍ NA NEJNIŽŠÍ MOŽNOU ÚROVEŇ

Dílčí úkol č. 8.2.: Úmrtnost u všech typů nádorových onemocnění u osob mladších než 65 let snížit nejméně o 15 %, přičemž úmrtnost u rakoviny plic snížit o 25 %

8.2.1: Návrh a realizace programu primární prevence, včasné diagnostiky a léčby nádorových onemocnění
odpovědnost: MZ
spolupráce: MŽP, MZe, MŠMT, odborné lékařské společnosti a specializovaná onkologická pracoviště; zařízení zaměřená na realizaci programů podpory zdraví, SZÚ, nevládní organizace
termíny: návrh programu - 2003 implementace - 2004 a dále

Stav plnění: Úkol je průběžně plněn podle aktuálních požadavků spolupracujících resortů i organizací.

Vyhodnocení:

Primární nespecifická prevence nádorových onemocnění je součástí kurikulárních dokumentů. Výchova ke zdraví je vyučována přiměřeně věku a schopnostem žáků.

Obory středního vzdělávání s maturitní zkouškou zdravotnického zaměření: výukový program, který se týká prevence nádorových onemocnění, se prolíná z různého úhlu pohledu v předmětech: Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví, Psychologie a komunikace, Klinická propedeutika, Ošetřovatelství a Ošetřování nemocných

Kvalifikační studium probíhá ve středních a vyšších odborných školách zdravotnického zaměření.

Problematika prevence nádorových onemocnění je součástí výchovy ke zdraví v učitelském vzdělávání na pedagogických fakultách.

Dílčí úkol č. 8.5.: Dosáhnout, aby alespoň 80 % dětí ve věku 6 let bylo bez zubního kazu a ve věku 12 let měly děti v průměru maximálně 1,5 KPE zubů (zkažený, chybějící nebo zaplombovaný zub)

8.5.1: Akční program zlepšování orálního zdraví dětí a mládeže
odpovědnost: MZ
spolupráce: MŠMT, MZe, MŽP, Česká stomatologická společnost JEP; ČLS JEP; Česká společnost pro dětskou stomatologii JEP, Výzkumný ústav stomatologický - VFN Praha, Česká stomatologická komora, SPLDD
termíny: vypracování programu rok 2003 zahájení a realizace 2004 - 2010

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v oblasti působení resortu školství .

Vyhodnocení:

Orální zdraví jako součástí výchovy ke zdraví je obsaženo v kurikulárních dokumentech. MŠMT je zúčastněno v pracovní skupině při MZ, dlouhodobě podporuje program Zdravé zuby, komplexní výukový program péče o zubní zdraví. Projekt je primárně určen pro prevenci zubního kazu u dětí na prvním stupni základních škol.

Problematika prevence zubního kazu je součástí výchovy ke zdraví v učitelském vzdělávání na pedagogických fakultách.

CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY: DO ROKU 2020 ZAJISTIT, ABY POČTY ZRANĚNÍ, POSTIŽENÍ A ÚMRTÍ, KTERÁ JSOU DŮSLEDKEM NEHOD A NÁSILNÝCH ČINŮ, TRVALE A VÝRAZNĚ POKLESLY

Dílčí úkol č. 9. 1.: Počty smrtelných a vážných zranění v důsledku dopravních nehod snížit alespoň o 30%

9.1.5: Vybudovat systém výchovy dětí, mládeže a dospělých k poskytování první pomoci Odpovědnost: MZ Spolupráce: MV, MŠMT, MDS, vzdělávací instituty, Český červený kříž Termíny: průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v oblasti působení resortu školství .

Vyhodnocení:

MŠMT spojuje první pomoc s prevencí úrazů. Úrazy jsou preventabilní; aby se žáci mohli rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví (klíčová kompetence), je důležité poskytnout žákům dostatek potřebných informací a zároveň vytvářet ve školách a při akcích organizovaných školou podmínky pro bezpečné prostředí. Prevence úrazů a první pomoc je nedílnou součástí obsahu vzdělávání přiměřeně věku dětí na prvním i druhém stupni základních škol v nyní platných vzdělávacích programech i RVP ZV.

MŠMT vydalo Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, čj. 37 014/2005-25.

Prevence úrazů dále souvisí s zdravým životním stylem, dopravní výchovou, ochranou člověka za mimořádných událostí i sociálně patologickými jevy, i problematikou krizové intervence ve školství (seminář IPPP ČR a PedF UK). IPPP ČR v rámci tohoto úkolu realizoval v roce 2006 metodické vedení činností školních poradenských pracovišť.

Problematika první pomoci ve výchově ke zdraví je zařazena v učitelském vzdělávání na pedagogických fakultách.

Dílčí úkol č. 9.2.: Počty úmrtí a vážných úrazů na pracovišti, doma a při rekreaci snížit nejméně o 50%

9.2.1:	Vypracovat a realizovat národní plán prevence úrazů, jejich léčení a rehabilitace, se zdůrazněním jeho důležitosti jako veřejně-zdravotnického problému, ustavit pro jeho koordinaci meziresortní skupinu
Odpovědnost:	MZ
Spolupráce:	MV, MŠMT, MPSV, MS, MDS, MMR odborné společnosti JEP, SZÚ, Český červený kříž
Termíny:	vypracování a ustavení meziresortní pracovní skupiny 2003 realizace 2004-2015

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v oblasti působení resortu školství .

Vyhodnocení:

MŠMT jako člen meziresortní pracovní skupiny vytváří Národní akční plán prevence dětských úrazů.

Resort školství, mládeže a tělovýchovy se zabývá:

- Zajišťováním bezpečnosti a zdraví ve školách a školských zařízeních prostřednictvím právních předpisů a kontroly jejich dodržování, zajišťované Českou školní inspekcí.
- Výchovou a vzděláváním dětí, žáků a studentů v úrazové problematice.
- Pregraduálním a dalším vzděláváním učitelů v úrazové problematice. Problematika prevence úrazů je součástí výchovy ke zdraví v učitelském vzdělávání na pedagogických fakultách.
- Podporou výzkumu a vývoje v úrazové problematice.
- Podporou sportovních aktivit.
- Podporou naplňování volného času dětí a spolupráce s neziskovými organizacemi.
- MŠMT je členem „National Focal Points for Violence and Injury Prevention“.

Vysoce je hodnocena existence systému evidencí úrazů, ke kterým došlo při vzdělávání ve školách a školských zařízeních a s tím přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb.

Školní úrazy, ke kterým došlo při vzdělávání ve školách a školských zařízeních, při poskytování školských služeb a s tím přímo souvisejících činnostech (srovnej k tomu § 28 odst. 1 písm. i) zákona č. 561/2004 Sb.); jsou evidovány Českou školní inspekcí a dále i Ústavem pro informace ve vzdělávání. Česká školní inspekce shromažďuje údaje o úrazech, ke kterým byl vyhotoven záznam, protože po něm následovala nepřítomnost zraněného dítěte, žáka či studenta ve výuce, úraz byl smrtelný nebo vyhotovení záznamu bylo zvlášť vyžádáno. V období školního roku 2005/2006 bylo krajským inspektorátům České školní inspekce doručeno celkem 33.341 záznamů o úrazech. V porovnání s celkovým počtem dětí, žáků a studentů ve všech druzích škol (od mateřských po vyšší odborné) vychází vypočítaný index takto sledované úrazovosti 18,4 (počet úrazů na 1000 osob) (viz Výroční zpráva České školní inspekce za školní rok 2005/2006).

Ústav pro informace ve vzdělávání shromažďuje také údaje o celkovém počtu všech úrazů zaznamenaných do knihy úrazů, těch bylo 123.758 ve školním roce 2005/6.

VUP se zaměřuje na přípravu příkladů dobré praxe ze ZŠ včetně ukázek projektu zaměřeného na úrazy v prostředí školy. DVPP s ohledem na žáky se zdravotním postižením se zabývá IPPP ČR.

DVPP viz příloha, problematika úrazovosti je součástí DVPP k tvorbě ŠVP.

12.1.1:	Pro zvrácení negativního trendu vývoje kuřáctví přijmout účinná legislativní opatření
	odpovědnost: MZ, MZe
	spolupráce: všechny resorty, PLDD, odborné společnosti ČLS JEP, poradní skupina SZÚ pro prevenci kouření, nevládní organizace, např. EMASH (Asociace lékařů „Kouření nebo zdraví“), Koalice proti tabáku
	termíny: příprava zákona o ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky a do konce roku 2002 jeho předložení Parlamentu, pak kontrola dodržování tohoto zákona průběžně

Stav plnění: Úkol byl splněn – byla přijata legislativní opatření v oblasti působení resortu školství. Úkol je nadále ve formě prevence sociálně patologických jevů ve vzdělávání průběžně plněn.

Vyhodnocení:

V ustanovení § 103 odst. 1 písm. l) zákona č. 262/2006 Sb. (účinnost od 1. 1. 2007) je stanovena povinnost zaměstnavatele zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy (zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů). Zároveň je zaměstnanci uložena povinnost nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci (§ 106 odst. 4 písm. e) zákona č. 262/2006 Sb.).

Vzhledem k tomu, že kouření patří mezi sociálně patologické jevy (jde o užívání návykových látek), lze zmínit i následující legislativní úpravu.

Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, stanoví jako povinnou náležitost vnitřního řádu zařízení úpravu systému prevence sociálně patologických jevů.

Základní školy v roce 2006 průběžně pokračovaly v přípravách školních vzdělávacích programů (některé školy již podle školních vzdělávacích programů vzdělávaly), podle nichž začnou vzdělávat žáky nejpozději od 1. září 2007, a to s účinností od prvního a od šestého ročníku základního vzdělávání. Ve školním vzdělávacím programu je ochrana a bezpečnost zdraví součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka, chápanému jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Jedná se o nadpředmětové téma, jehož součástí je mimo jiné dopravní výchova, ochrana člověka za mimořádných událostí, problematika první pomoci a úrazů, prevence sociálně patologických jevů, ochrana před sexuálním zneužíváním atp.

Výchova k ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi včetně kouření se uskutečňuje zejména:

- a) objasňováním škodlivosti nadměrného nebo jinak škodlivého požívání alkoholických nápojů, užívání jiných návykových látek a kouření,
- b) vzděláváním a působením na děti a mládež ve školách a školských zařízeních zaměřeném na škodlivost požívání alkoholických nápojů, užívání jiných návykových látek a kouření,
- c) vysvětlováním zásad zdravého způsobu života a vedením ke zdraví prospěšnému využívání volného času dětí, mládeže a dospělých,

d) propagaci požívání nealkoholických nápojů.

I v roce 2006 MŠMT vyhlásilo podpůrné programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Problematika pasivního kouření a ochrany nekuřáků byla součástí vzdělávacího cyklu IPPP ČR „Komunitní principy a efektivní řízení týmu ve výchovných ústavech“. Zařazena byla i do vzdělávacích programů „Vzdělávání vedoucích vychovatelů školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy“ a „Prevence a adiktologie pro odborníky pracující v ústavní výchově a preventivně výchovné péči“.

12.1.3: Zákaz reklamy na tabákové výrobky, jejich propagace a sponzorství spojeného s reklamou tabákových společností odpovědnost: MPO spolupráce: MZ, MŠMT, ČOI, nevládní organizace termíny: v roce 2003 příprava legislativního opatření, pak kontrola průběžně

Stav plnění: V oblasti školství úkol splněn - § 32 zákona č. 561/2004 Sb. – zákaz reklamy a prodeje výrobků ohrožujících zdraví dětí, žáků a studentů.

Vyhodnocení:

Do zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, byla novelou č. 25/2006 Sb. zapracována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/33/ES ze dne 26. května 2003 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se reklamy na tabákové výrobky a sponzorství souvisejícího s tabákovými výrobky.

12.1.5: Podpora účinných preventivních programů a podpora osvětových kampaní zaměřených na zvýšení informovanosti široké veřejnosti o rizicích kouření pro zdraví, na změnu postojů a chování ve prospěch zdravého způsobu života odpovědnost: MZ spolupráce: MŠMT, MF, MPSV, územní samosprávné celky, nevládní organizace, odborné společnosti ČLS JEP, poradní skupina SZÚ pro prevenci kouření, HS
--

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství.

Vyhodnocení:

Plněno v rámci kurikulární reformy a Strategie prevence sociálně patologických jevů. MPP zpracovává od r.2001 každá škola a školské zařízení. ŠVP budou školy zpracovávat v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb.

12.2.5: Zákaz reklamy a nepřímé reklamy alkoholických nápojů a sponzorství, spojeného s reklamou, sportovních a kulturních akcí alkoholovým průmyslem odpovědnost: MPO spolupráce: MŠMT, MZ termíny: Do roku 2004 příprava legislativního opatření, do roku 2005 jeho realizace, pak průběžně kontrola

Stav plnění: Úkol byl splněn.

Vyhodnocení:

Byla přijata legislativní opatření v oblasti působení resortu školství, konkrétně § 32 zákona č. 561/2004 Sb. – zákaz reklamy a prodeje výrobků ohrožujících zdraví dětí, žáků a studentů.

12.3.1: Financovat a vyhodnocovat preventivní programy
odpovědnost: Rada vlády ČR pro koordinaci protidrogové politiky
spolupráce: MZ, MŠMT
termíny: v roce 2002 příprava legislativního opatření. Do poloviny roku 2003 zavedení do praxe, pak kontrola průběžně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství.

Vyhodnocení:

Plněno v rámci dotačního řízení „Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů v působnosti resortu MŠMT“ byly i v roce 2006 podporovány projekty s cílem primární prevence sociálně patologických jevů.

Na základě usnesení vlády ČR č. 693/2006 k zabezpečení realizace systému certifikací a realizaci preventivních opatření v oblasti primární prevence dle § 18, písm c) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů byl zahájen na IPPP ČR proces certifikace programů primární prevence užívání návykových látek (dále PP UNL). IPPP ČR připravil dokumenty k certifikacím PP UNL v souladu s evropskými normami pro certifikaci osob a systémů jakosti a v souladu se Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence užívání návykových látek, vyškolil certifikátory PP UNL, začal vést jejich evidenci a poskytovat ji MŠMT ke zveřejnění. Součástí IPPP ČR se stala Agentura pro certifikace. Vedle vlastních certifikací (sestavování certifikačních týmů a zajišťování místních šetření, předkládání protokolů o místních šetřeních a závěrečných zpráv z těchto šetření Výboru pro udělování certifikací) zajišťovala Agentura v r. 2006 aktualizaci znalostí vyškolených certifikátorů, supervizi činnosti těchto odborníků a informace o procesu certifikací. Opakovaně byl také realizován vzdělávací program Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence užívání návykových látek určený pro státní i nestátní zařízení, která mají zájem se podrobit certifikacím.

CÍL 13 - ZDRAVÉ MÍSTNÍ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY: DO ROKU 2015 BY OBYVATELÉ MĚLI MÍT VÍCE PŘÍLEŽITOSTÍ ŽÍT VE ZDRAVÝCH SOCIÁLNÍCH I EKONOMICKÝCH ŽIVOTNÍCH PODMÍNKÁCH DOMA, VE ŠKOLE, NA PRACOVIŠTI I V MÍSTNÍM SPOLEČENSTVÍ

Dílčí úkol č. 13. 2.: Zajistit lidem s postižením více příležitostí jak pečovat o svoje zdraví a jak se zapojit do rodinného, pracovního, veřejného i společenského života v souladu se Standardními pravidly OSN pro vyrovnání příležitostí postižených osob

13.2.2:	Pokračovat v realizaci Národního plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením
odpovědnost:	Vládní výbor pro zdravotně postižené občany
spolupráce:	zúčastněné resorty a organizace zdravotně postižených a chronicky nemocných občanů
termíny:	stanovují se ad hoc se schvalováním úkolů a průběžně hodnotí jejich plnění ve spolupráci se sekretariátem Vládního výboru pro zdravotně postižené občany, který pracuje při Úřadu vlády ČR.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství.

Vyhodnocení:

MŠMT úzce spolupracovalo s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany a Národní radou zdravotně postižených. Je připraven a plněn „Národní plán podpory a integrace osob se zdravotním postižením na období 2006-2009“.

Podpora vyrovnávání příležitostí ke studiu zdravotně postižených v základních dokumentech

Podle § 21 odst. 1 písm. e) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, jednou z povinností vysoké školy je činit všechna dostupná opatření pro vyrovnání příležitostí studovat na vysoké škole. V aktualizaci Dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol je každoročně v rámci rozvojových programů vyhlašována podpora projektům na pomoc integrace zdravotně handicapovaných studentů do studia a je jim poskytována finanční dotace.

Centra podpory studia zdravotně postižených a vyrovnání jejich podmínek ke studiu na vysokých školách

Na řadě vysokých škol vznikla střediska podpory studia zdravotně postižených studentů a vyrovnání jejich podmínek ke studiu i servis poradenského charakteru, která slouží studentům vysokých škol v akreditovaných studijních programech i v celoživotním vzdělávání. Poskytují komplexní podpůrný program technických, poradenských a někdy i terapeutických služeb. Jsou to především střediska pro podporu studia zrakově postižených, která poskytují digitalizaci tištěných textů, možnost vytisknout text v Braillově písmu, připravují zvukovou podobu textů a další služby. Technická univerzita v Liberci, kde se soustřeďuje větší počet zdravotně postižených studentů, ve spolupráci s univerzitní knihovnou vybavila uzlová místa univerzity speciálními telefony pro zrakově postižené a psací telefony pro sluchově postižené. O náklady se dělí MŠMT, univerzita svými prostředky a sponzoři. Činnost středisek podpory studia zdravotně postižených studentů je financována podle charakteru činnosti z rozvojových programů, z Fondu rozvoje vysokých škol a z Fondu vzdělávací politiky.

Centra podpory studia zdravotně postižených

Centrum Tereza (Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská Českého vysokého učení technického) – v rámci celoživotního vzdělávání nabízí studijní program Informační technologie pro zrakově postižené.

Centrum Tereza svými moderními elektronickými pomůckami slouží zrakově postiženým studentům všech vysokých škol různých studijních programů k usnadnění

studia, a tak zajišťuje princip rovného přístupu k informacím. Je centrem integrovaného vysokoškolského studia zrakově postižených; slouží především studentům softwarového inženýrství, avšak je přístupná studentům ostatních vysokých i středních nebo základních škol. Pro ty, kteří dosud s počítačem nebo kompenzačními pomůckami nepracovali, jsou pořádány individuální i skupinové kurzy.

Institut rehabilitace zrakově postižených (Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze) – slouží svými programy především zrakově postiženým studentům vysokých škol v pregraduálním studiu i v celoživotním vzdělávání. Dále vykazuje činnost edukační (školí instruktory prostorové orientace, pořádá semináře pro učitele a vychovatele ze základních škol z oblasti pedagogiky zrakově postižených), odbornou, konzultační a osvětovou.

Teiresiás - středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky (Masarykova univerzita) - pomoc zejména smyslově postiženým studentům. Zajišťuje též celoživotní vzdělávání zrakově postižených. Zájemce starších věkových skupin vzdělává v oblasti informačních technologií, jejichž cílem je překlenout nedostatek profesního nebo společenského uplatnění.

Tlumočnické služby pro neslyšící (Janáčkova akademie múzických umění v Brně) – pomoc sluchově postiženým studentům.

Laboratoř Carolina na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy v Praze – pomoc zrakově postiženým studentům.

Studijní programy a obory určené pro zdravotně postižené

bakalářský studijní program Výchovná dramatika pro neslyšící (Janáčkova akademie múzických umění v Brně),

integrovaný bakalářský studijní program Dramatická umění (Akademie múzických umění v Praze),

integrovaný bakalářský i navazující magisterský studijní program Aplikovaná tělesná výchova (Fakulta tělesné kultury Palackého univerzity v Olomouci),

bakalářský studijní obor Tělesná a pracovní výchova zdravotně postižených (Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze),

bakalářský studijní program Čeština v komunikaci neslyšících (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze),

bakalářský studijní program Učitelství pro mateřské školy, upravený i pro neslyšící (Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové),

magisterský studijní program Učitelství pro 1. stupeň základní školy, upravený i pro neslyšící studenty (Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové),

integrovaný bakalářský studijní program Rehabilitační- psychosociální péče o postižené děti, dospělé a staré osoby (Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity),

integrovaný studijní program Hudební umění, zejména pro absolventy Ježkovy konzervatoře Praha (Hudební fakulta Janáčkovy akademie múzických umění v Brně),

ve studijních programech soukromé Vysoké školy veřejné správy a mezinárodních vztahů studuje bezplatně asi 30 vozíčkářů.

Pro zdravotně postižené jsou každoročně vyhlašovány programy na podporu sportovních aktivit.

13.2.3: Nadále vyhlášovat dotační programy zaměřené na podporu zdravotně postižených v ČR, zejména:

- Program podpory občanských sdružení a humanitárních organizací,
- **Program veřejně prospěšných aktivit občanských sdružení zdravotně postižených občanů a**
- Národní plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. (Vychází ze stejnojmenného Národního plánu a je určen především na podporu projektů, které nemohou být dotovány z výše uvedených programů).

odpovědnost: MZ

spolupráce: všechny resorty, především MPSV, MŠMT a nositelé úkolů - dotované organizace zdravotně postižených a chronicky nemocných občanů.

termíny: vyhlášení dotačních programů a ostatní termíny upravuje usnesení vlády k hlavním oblastem státní podpory vůči nestátním neziskovým organizacím.

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství.

Vyhodnocení:

V rámci Programu státní podpory práce s dětmi a mládeží bylo podpořeno devět občanských sdružení částkou 4 500 tis. Kč jak na pravidelnou činnost, tak i na rehabilitační pobyty v přírodě.

CÍL 17: FINANCOVÁNÍ ZDRAVOTNICKÝCH SLUŽEB A ROZDĚLOVÁNÍ ZDROJŮ: DO ROKU 2010 ZAJISTIT TAKOVÝ MECHANISMUS FINANCOVÁNÍ A ROZDĚLOVÁNÍ ZDROJŮ PRO ZDRAVOTNICTVÍ, KTERÝ BUDE SPOČÍVAT NA ZÁSADÁCH ROVNÉHO PŘÍSTUPU, EFEKTIVITY, SOLIDARITY A OPTIMÁLNÍ KVALITY

Dílčí úkol č. 17.1.: Výdaje na zdravotní služby musí být adekvátní a odpovídat zdravotním potřebám obyvatelstva

17.1.1: Zvýšit míru odpovědnosti občana za své zdraví

odpovědnost: MZ

spolupráce: MPSV, MŠMT, SZÚ, ZP a ostatní organizace poskytovatelů zdravotní péče, Asociace nemocnic ČR, Asociace českých a moravských nemocnic, PLDD, SPLDD, ÚZIS, NKZP, ČLÉK

termíny: průběžně v horizontu 5 let

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství.

Vyhodnocení:

Zvýšení odpovědnosti za vlastní zdraví je součástí rámcových vzdělávacích programů. Při vzdělávání učitelů i metodické pomoci zaměřené na tvorbu ŠVP byla zdůrazňována problematika zodpovědnosti za zdraví a nutnost jejího komplexního řešení v ŠVP (Cíl – klíčová kompetence – dílčí výstupy – autoevaluace).

CÍL 18: PŘÍPRAVA ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ: DO ROKU 2010 ZAJISTIT, ABY ODBORNÍCI VE ZDRAVOTNICTVÍ I ZAMĚSTNANCI DALŠÍCH ODVĚTVÍ ZÍSKALI ODPOVÍDAJÍCÍ VĚDOMOSTI, POSTOJE A DOVEDNOSTI K OCHRANĚ A ROZVOJI ZDRAVÍ

Dílčí úkol č. 18. 4.: Vzdělávání odborníků z jiných odvětví obsahující základní zásady politiky ZDRAVÍ 21 a speciálně vědomosti o vlivu jejich práce na zdravotní determinanty a metodách jejich ovlivňování

18.4.2: Stanovit podíl vzdělávacích programů různých resortů na společném meziresortním zajištění vzdělávání nezdravotnických odborníků
odpovědnost: MZ
spolupráce: MŠMT, MPSV, MPO, MO, MZe, Rada pro vzdělávání a VR MZ, Česká vědeckotechnická společnost, ČLS JEP
termíny: Kontrolní termíny jedenkrát ročně

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství.

Vyhodnocení:

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje povinnost dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky. Část DVPP je zajišťována přímo řízenými organizacemi MŠMT – viz příloha.

Například přímo řízená organizace MŠMT IPPP ČR zajišťuje systém vzdělávání pracovníků školských poradenských zařízení a poradenských pracovníků škol (výchovných poradců, školních metodiků prevence, školních psychologů/školních speciálních pedagogů) a dále systém vzdělávání pracovníků školských zařízení preventivně výchovné péče. Participuje na zajištění systému vzdělávání pracovníků zařízení institucionální výchovy. Zajišťuje vzdělávání dalších pedagogických pracovníků (zejm. učitelů a vychovatelů) v oboru své působnosti.

CÍL 19: VÝZKUM A ZNALOSTI V ZÁJMU ZDRAVÍ: DO ROKU 2005 ZAVÉST TAKOVÝ ZDRAVOTNÍ VÝZKUM A INFORMAČNÍ I KOMUNIKAČNÍ SYSTÉM, KTERÝ UMOŽNÍ VYUŽÍVAT A PŘEDÁVAT ZNALOSTI VEDOUČÍ K POSILOVÁNÍ A ROZVOJI ZDRAVÍ VŠECH LIDÍ

Dílčí úkol č. 19. 4.: Opatření k vytvoření politiky v oblasti komunikace a přípravy zdravotních programů, které podpoří program Zdraví pro všechny a usnadní přístup k informacím

19.4.2: Dohoda o mezinárodním uznávání úrovně vzdělávání a platnosti dokladů k výkonu zdravotnických povolání
odpovědnost: MZ
spolupráce: MŠMT, MPSV, IPVZ, IDVPZ
termíny: 2010

Stav plnění: Úkol průběžně plněn v rámci resortu školství.

Vyhodnocení:

Upraveno v zákonech č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, a č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

Příloha č. 1

Vybrané semináře DVPP (dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků) organizované přímo řízenými organizacemi MŠMT v roce 2006 k programu Zdraví 21

Vybrané vzdělávací akce DVPP organizované v roce 2006, týkající se:	organizátor - přímo řízená organizace MŠMT	Celkový počet vzdělávacích akcí	Celkový počet odučených hodin	Celkový počet účastníků
Mimořádné události a ochrana obyvatelstva	NIDV	17	158	300
Prevence sexuálního zneužívání a HIV/AIDS	NIDV	1	4	22
Sexuální výchova	NIDV	1	6	22
Prevence násilí a šikany	NIDV	22	190	451
Výchova ke zdraví, zdravé výživě a prevence rizikového chování, prevence úrazů u rizikových skupin, prevence poruch pohybového aparátu	NIDV	6	49	98
První pomoc	NIDV	2	8	58
Rámcové vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání (RVP PV)	NIDV	8	86	208
Rámcové vzdělávací programy pro SŠ	NIDV	7	44	250
Rámcových vzdělávacích programů pro základní školy (RVP ZV)	NIDV	300	2091	4480
Rámcové vzdělávací programy ve školní družině	NIDV	5	25	255
Čeština pro cizince	NIDV	3	51	37
Dopravní výchova	NIDV	2	7	27
ADHD	NIDV	15	110	353
Psychická odolnost předškolních dětí	NIDV	4	36	77
Ohrožená mládež	NIDV	2	14	39
Týrané děti	NIDV	1	4	20

Rovnost šancí v předškolní výchově	NIDV	4	40	67
Prevence násilí a šikany	IPPP ČR	10	715	182
Alkohol, kouření a jiné návykové látky	IPPP ČR	9	866	176
Prevence poruch pohybového aparátu	IPPP ČR	6	379	126
Prevence komerčního sexuálního zneužívání a HIV/AIDS	IPPP ČR	6	700	136
Výchovy ke zdraví a prevence rizikového chování, prevence úrazů u rizikových skupin	IPPP ČR	6	38	119
Vzdělávání certifikátorů programů primární prevence užívání návykových látek a vzdělávání poskytovatelů těchto programů	IPPP ČR	5	104	126
Zdraví 21 – školní inspektorky pro MŠ	ČŠI	4	24	47
Zdraví 21 – školní inspektoři pro ZŠ	ČŠI	3	18	60
Zdraví 21 – školní inspektoři pro SŠ	ČŠI	2	12	36
Soulad ŠVP a RVP – předškolní vzdělávání	ČŠI	2	13	55
Soulad ŠVP a RVP – základní vzdělávání	ČŠI	4	24	134
Rozvoj psychologických znalostí – MŠ	ČŠI	2	12	57
Rozvoj psychologických znalostí – ZŠ	ČŠI	5	30	128

Rozvoj psychologických znalostí – SŠ	ČŠI	5	30	72
Fórum výchovy ke zdraví	VÚP spoluorganizátor	1	5	200
Semináře k výchově ke zdraví	VÚP v návaznosti na Fórum	1	6	24
Semináře k tvorbě učebních osnov Výchovy ke zdraví a Tělesné výchovy	VÚP Semináře pro učitele spolupracujících škol	3	4	45
Specializované vzdělávací akce	NIDM	15	135	225
Výchova vedoucích - odborné minimum	NIDM	5	80	90
Příprava vedoucích táborů	NIDM	17	170	360

Příloha 2.**Vybrané finanční náklady MŠMT v roce 2006 na program Zdraví 21**

údaje v tis. Kč

Programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže – Program I	14.010
Programy na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže – Program II	4.932,85
Rozvojové programy na pomoc vyrovnávání příležitostí o zdravotně postižené studenty na vysokých školách	20.000 (cca)
Realizace úkolu v plánu činnosti VÚP zaměřeného na problematiku Zdraví 21	20
Národní program rozvoje sportu pro všechny	24 200
Z toho: - Pravidelné STV činnosti dětí a mládeže	15 720
- Otevřené TVS akce, včetně jednorázových kampaní se zaměřením ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu	6 160
- Pohybové aktivity občanů starších 60 let	2 320
Sport zdravotně postižených	6 000
Sport a škola	20 000

Příloha č. 3: Seznam použitých zkratk	
ADP ČR	Asociace domácí péče České republiky
AT	Protialkoholová poradna
AV ČR	Akademie věd České republiky
BSE	Bovinní spongioformní encephalopatie
CEV	Centrální evidence výsledků výzkumu
CPL	Centrum praktických lékařů
ČBÚ	Český báňský úřad
ČEÚ	Český ekologický ústav
ČGPS	Česká gynekologická a porodnická společnost
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČLÉK	Česká lékárnická komora
ČSK	Česká stomatologická komora
ČŠI	Česká školní inspekce
ČLS JEP	Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně
ČNÚ	Časná novorozenecká úmrtnost
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČPS	Česká pediatrická společnost
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
ČÚBP	Český úřad bezpečnosti práce
ČZPI	Česká zemědělská a potravinářská inspekce (od 1.1.2003 Státní zemědělská a potravinářská inspekce)
DRG	System financování ve zdravotnictví DRG platbou
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
EIA	Environmental Health Assessment
EMASH	Evropské hnutí lékařů Kouření nebo zdraví
EMRC	European Medical Research Council
EPIDAT	Informační systém infekčních nemocí
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
FN	Fakultní nemocnice
GA ČR	Grantová agentura České republiky

GP-HESME	Dokument Za dobrou praxi v řízení zdraví, prostředí a bezpečnosti při práci v podnicích a jiných institucích
HACCP	Hazard Acceptable Critical Control Point
HALE	Health Adjusted Life Expectancy
HDP	Hrubý domácí produkt
HFA	Zdraví pro všechny
HS	Hygienické stanice
IDM MŠMT	Institut dětí a mládeže MŠMT
IDVPZ NCONZO v Brně	Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví Národní centrum ošetrovatelských a nelékařských zdravotnických oborů v Brně (od 19.3.2003)
IPPP ČR	Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR
IPVZ Praha	Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví Praha
IZPE	Institut pro zdravotní politiku a ekonomiku
KPE	Zkažený, chybějící nebo zaplombovaný zub
KSZD	Komerční sexuální zneužívání dětí
KVO	Kardiovaskulární onemocnění
LEHAP	Lokální plány zdraví a životního prostředí
MKN	Mezinárodní klasifikace nemocí
MŠ	Mateřská škola
MD (dříve MDS)	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPP	Minimální preventivní program
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
VVZ	Věda a výzkum ve zdravotnictví
MZSO	Monitoring zdravotního stavu obyvatelstva

NAPZ	Národní akční plán politiky zaměstnanosti
NCDP	Národní centrum domácí péče
NKZP	Národní koalice zdravotnických pracovníků
NIDV (bývalé PC Praha)	Národní institut pro další vzdělávání
NIDM	Národní institut dětí a mládeže
NPH	Nízká porodní hmotnost
NRL	Národní referenční laboratoř
NSZM	Národní síť zdravých měst České republiky
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OSN	Organizace spojených národů
OSPDL	Odborná společnost praktických dětských lékařů
PL	Psychiatrická léčebna
PLDD	Praktický lékař pro děti a dorost
PÚ	Perinatální úmrtnost
QoL	Quality of Life - kvalita života
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
RVP GV	Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání
SPL ČR	Sdružení praktických lékařů pro dospělé
SPLDD	Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost
STD	Sexual transmitted diseases - sexuálně přenosné nemoci
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv
SVL ČLS JEP	Společnost všeobecného lékařství
SVIS	Středisko vzdělávání, informací a služeb
SVS	Státní veterinární správa
sy.CAN	Syndrom týraného dítěte
SZO	Světová zdravotnická organizace
SZÚ	Státní zdravotní ústav
ŠPZ	Škola podporující zdraví
TOKS	Test na okultní krvácení do stolice
TRN	Tuberkulóza a respirační nemoci

ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
ÚZIS ČR	Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
VaV	Věda a výzkum
VFN	Všeobecná fakultní nemocnice
VL	Všeobecné lékařství
VÚP	Výzkumný ústav pedagogický